JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. Zaturdag, 12 Maart. N°. 21.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMAN & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... ƒ 12,50.
„ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen*.................... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland*.................... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den* 11*den Maart* 1859. (*No.* 1)

(*Staatsblad no.* 10.)

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 24 Januarij 1859, La. A, No. 17/106;

Is goedgevonden en verstaan:

Ter wegneming van allen twijfel, te verklaren, dat het derde en vierde lid van het besluit van 2 Junij 1858, No. 9, opgenomen in het staatsblad onder No. 67, moet worden beschouwd in verband met het bepaalde bij de ordonnancie van dien dag, vastgesteld bij art. 2 van dat besluit en opgenomen in het staatsblad No 66, en dat mitsdien het besluit van 2 Junij 1858, No. 9, in zijn geheel moet beschouwd worden alleen en uitsluitend betrekking te hebben op de hoofdplaats Padang.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 12den Januarij 1859, no. 61, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, Zijne Hoogheid de Sulthan van Ternate, Tadjoel Moelki Amiroedin Iskandar Kauwlaina Sjah en Zijne Hoogheid de Sulthan van Tidore, Chabfathoel Mockaran Bidawa Mildaolatilwali Bifadliela Hiladjiil Achmad Safijoedien Sjah Kaitjiel Arnold Alting.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot derden commies ter algemeene secretarie, de geëmploijeerde op dat bureau P. Ph. du Cloux.

Militair Departement.

[illegible] commandant der stad Batavia, L. Pison, gepensioneerd majoor van het Indisch leger.

ADVERTENTIEN.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Woensdag, den 30sten Maart e. k., des voormiddags te 10 uren, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 No. 67), ten zijnen burele eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van gouvernements specerijen, koffij en andere producten van de Moluccos, alsmede van sapanhout van Bima, Sumbawa en Kamboe, naar Java, voor het jaar 1859—1860.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat voortaan jaarlijks, in het openbaar, door tusschenkomst van het vendudepartement te Batavia, zal worden geveild het jaarlijks ten behoeve van het gouvernement geleverd wordende sapanhout.

De eerste dier veilingen zal weldra, met opgave der conditien, worden aangekondigd.

Debiteuren aan het vendu-departement alhier, over de maand November jl. worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De resident van Samarang maakt bij deze bekend, dat de door den directeur der producten en civiele magazijnen in de Javasche courant van den 22sten December 1858 no. 102, aangekondigde uitbesteding voor de levering van laadpraauwen voor het overvoeren voor 's gouvernements rekening van personen, paarden, slagtvee, gelden en goederen van en naar de reede en buitenreede van Samarang zal plaats vinden op Donderdag den 16den Junij 1859, des morgens te 10 uren, op het residentiekantoor.

Gadinghebbenden worden mitsdien verzocht, om voor of op den dag der uitbesteding hunne behoorlijk verzegelde inschrijvingsbilletten ten residentiekantore in te zenden en bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, of wel om die door gemagtigden te doen bijwonen.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 14 Maart, voor het woonhuis van den heer van der Bank, op Kramat, door Cassalette & Co.

en

Voor het commissiehuis van J. Spect.

Op Dingsdag, den 15 Maart, voor het woonhuis van wijlen den heer C. F. A. Persille, op Molenvliet, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Op het Heemradenplein, à 2 Ct. vendusalaris, door John Pryce en Co.

Op Woensdag, den 16 Maart, ten huize van den heer A. van der Hucht op Weltevreden.

en

Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Op Donderdag, den 17 Maart, ten huize van den kapitein der infanterie, J. F. Dekker, in het kampement bij het Monument, door gebrs. Roselje & Co.

en

Voor het commissiehuis van van Sloten, Morgan & Co

Op Vrijdag, den 19 Maart, wegens vertrek, voor de woning van den kapitein E. C. Smetz, in het Kampement, door gebrs. Veit.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 9 tot en met den 11 Maart 1859.

MARINA HOTEL. W. A. Hagen, van Batavia — A. C. v. d. Bor, van Buitenzorg. — Mr. E. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach, Echtgenoot en 3 Kinderen, van Rotterdam. — Jochems en Echtgenoot, van Nederland. — H. Taber, van Samarang.

HOTEL DES INDES. Eypel, van de Reede. — Haem von Cronenthal, van Idem. — H. J. A[illegible], van Idem. — S. W. Visser, van Idem. — Baijs, van Idem.

JAVA HOTEL. J. H. Potter, van Londen. — T. L. Etty, van Singapore. — C. Etty, van Idem. — C. van Zameren, van Amsterdam. — C. P. de Braauw, van de Reede.

Vertrekkende Personen.

F. Lorch en Familie. — B. A. Hagen. — A. Verstius.

Advertentiën.

GETROUWD.

MR. V. M. BARON D'ABLAING VAN GIESSENBURG
en
M. A. V. C. S. GRAVIN VON HACKE.

BERLIJN, 20 *December* 1858 (825)

Getrouwd:

D. J. UHLENBECK
met
F. E. GEORGE.

BONDOWOSSO, *den* 20*sten Februarij* 1859. (784)

Getrouwd:

B. C. V. OCKERSE
en
M. C. PILLER.

DJOCDJOCARTA, 24 *Februarij* 1859. (782)

Bevallen van eenen ZOON, *J. A. Romswinckel, Ockerse.*

BANDA, 26 *Januarij* 1859 (788)

Bevallen van een' ZOON, *D. F. Schutz*, echtgenoote van
J. B. VINCENT.

NGAWIE, *den* 16*den Februarij* 1859. (781)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *A. de Sera,* geboren *Cikan.*

WIJNSKOOPERSBAAI, *den* 21 *Februarij* 1859. (778)

Gelukkig bevallen van eene DOCHTER, *C. S. M. Barneveld, Cleerens,*

BENKOELEN, 23 *Februarij* 1859. (820)

Bevallen van eenen ZOON, *C. A. C. Lammers van Toorenburg, van der Does.*

MEESTER CORNELIS, 8 *Maart* 1859. (849)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *C. H. de Waal,* geboren *Cox.*

BATAVIA, 10 *Maart* 1859.

Eenige kennisgeving. (843)

Bevallen van eene DOCHTER, *S. van der Does,* Echtgenoote van
A. C. OEHLER

BATAVIA, 10 *Maart* 1859 (861)

Op den 15den Januarij jl. overleed te Samarang, Jonkheer *E. C. de Casembroot,* Ritmeester, zeer geliefde echtgenoot van
J. A. M. de CASEMBROOT,
geb. de Jongh.

(780)

Ten gevolge van ernstige ongesteldheid sedert ruim vier maanden, heden ontijdig bevallen van een dood zoontje, *M. E. N. Kollmann,* geliefde echtgenoot van
D. BROUWER.

SIBOGHA, *Sumatra's Westkust, den* 16*den Februarij* 1859.
Eenige kennisgave

(828)

Op den 16den Februarij jl. overleed te Cheribon, in den ouderdom van ruim 70 jaren, de heer *P. van den Boogaart.*

Uit aller naam:
J. J. W. VAN DEN BOOGAART.

Eenige kennisgave. (779)

Op den zevenden Maart dezes jaars is te Batavia in den ouderdom van 51 jaar overleden de Chinees *Lie Tjoeliong.* (819)

EEN ZIEKBED.

(*Vervolg.*)

Er was iets gedwongens in de houding des Burgemeesters. Hij was ook niet meer zich-zelf; hij was een werktuig geworden van den volkswil.

»De Burgerij," hernam hij, bedektelijk haar met de oogen wijzend op vier burgers, die hem verzelden. »de Burgerij zal aftrekken, als uw Heer man het wil. Daarvoor is het evenwel noodig dat wij hem spreken."

»Hij is ziek en zal het niet kunnen verdragen. Doe mij de boodschap...."

Halling trad op haar toe en fluisterde: »Haastig, of zijn leven is in gevaar."

Die woorden hadden de gewenschte uitwerking. Na zich verontschuldigd te hebben de Heeren in het voorhuis te moeten laten wachten, ijlde zij naar boven, vanwaar zij spoedig terugkeerde met de tijding, dat haar man de Heeren zoude ontvangen.

Er heerschte een oogenblik een diepe stilte. Halling en zijn ambtgenoot hadden zich naast het ledikant nedergezet. Achter hem plaatste zich de Secretaris, terwijl de overigen zich om de vierkante legerstede heenschaarden, waarvan de gordijnen waren opengeslagen. Het gelaat van den zieke, dat thans zigtbaar werd, was bleek; de wangen waren ingevallen en de oogen stonden dof. Of het aan de ligchaamsongesteldheid of aan de onrust der ziele moest worden geweten? Hij liet het oog een oogenblik in het rond gaan, knikte Halling toe en staarde hem strak aan.

»Lieve," zeide hij toen tot zijn vrouw, »laat mij een wijle met de Heeren alleen."

»Ik bid u, laat haar blijven," hernam Halling, die een voorgevoel had van den kamp, die er gestreden moest worden; een kamp, waarbij hij wel een bondgenoot zou behoeven. De Witt bleek daarop niet verder aan te dringen, want hij wendde zich weder tot Halling en van der Burg, die hij alleen voor zijne gelijken scheen te erkennen, en vroeg hen: »Wat geeft mij de eer van het waarlijk o n v e r w a c h t bezoek?"

»En zeker niet g e w e n s c h t!" prevelde een der aanwezige burgeren.

»Gij hebt voorzeker vernomen, dat Zijne Hoogheid de stad heeft bezocht. Het geschiedde op verzoek der Burgerij. Op hare Remonstrantie, waarop met afdoende redenen op dat pas niet te antwoorden was, heeft de Magistraat besloten, in eene in der haast zaamgeroepen vergadering, Zijne Hoogheid van wege de stad het stadhouderschap aan te bieden..."

»En het eeuwig edict....!" vroeg de Witt ten hoogste verbaasd.

»Men heeft het herroepen.... het moest," voegde Halling er zachter bij.

»En de eed door Zijne Hoogheid gedaan, om nimmer..."

»Zijne Hoogheid is er van ontslagen.... het moest," klonk het driftiger.

»Het wordt ligt eeden te zweren, als men ze herroepen of er van ontslaan kan naar willekeur," merkte de Witt met bitterheid aan.

Halling was bevreesd, dat zijn vriend verder zou gaan en viel daarom in: »Secretaris, lees Mijnheer de Resolutie der Vroedschap voor."

De Witt luisterde, luisterde scherp bij het lezen van den Heer Muys. Ieder bewaarde het diepste stilzwijgen. Men kon het tikken der klok hooren en ieve 's het gejubel der menigte voor de voordeur. De hand van den zieke trok stuipachtig gedurende den aanhef der resolutie en balde zich bij het slot. Halling zweeg; niemand roerde zich.

»Welnu?" vroeg de Witt, die zijn vriend in niets scheen te gemoet te willen komen en hem den beker tot den laatsten drup wilde doen ledigen, zoo als hij voorzag dit zelf te moeten doen. »Welnu?"

»De Burgemeesteren en de gansche Vroedschap hebben geteekend. Slechts eene handteekening ontbreekt," zeide Halling. Hij poosde, als om de Witt tijd te laten te spreken, maar deze bleef hem zwijgend aanstaren. Hij moest wel vervolgen en zeide: »De uwe."

(*Wordt vervolgd.*)

Heden overleed te *Ngawie* tot onze bittere droefheid, na eene kortstondige ziekte, onze dierbare moeder vrouwe *J. C. Boonëmmer van der Steigen*.

Uit aller naam:
A. U. BOONËMMER.

NGAWIE, 22 *Februarij* 1859.
Eenige kennisgave aan bekenden en vrienden van de overledene. (785)

Heden ontvangen wij het treurige berigt dat onze beminde Vader en Behuwd-Vader, de Hoog Edel Gestrenge Heer A. W. L. VAN GESSELER TE LINTELO, gepensioneerd Kolonel van het Indische Leger, te *Doesborgh* op den 3den Januarij jl. is overleden.

J. C. BOELHOUWER.
J. W. J. A. VAN GESSELER TE LINTELO.

WILLEM I, *den 27sten Februarij* 1859. (789

Op den 20 Februarij jl. overleed tot onze innige droefheid onze geliefde broeder, de heer *Alexander Christiaan Van Lennep*, officier der militaire administratie, in den ouderdom van ruim 28 jaren.

J. VAN LENNEP,
F. VAN LENNEP,
Heijdeman,
MR. J. H. VAN LENNEP.

BATAVIA, 11 *Maart* 1859 (826)

VENDUTIE

Op Maandag, den 14den Maart,

voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

tegen 4 pCt. Vendusalaris,

van fijne witte Longcloth, Madapollams, gebloemde en witte Jaconets, gebloemd en geruit Gordijnengoed aan stukken van 32 el, Chineesche Zijde voor heeren Jasjes, Graslinnen, Tapijten en Alkatieven, Cognac op vaten en in kistjes, Mailkoffers, Wagen- en Bendielantaarns, Japansche Bezems, Parfumerien, Orleans, Damaste Tafellakens en Servetten,

alsmede:

een factuur HOLLANDSCH BORSTELWERK, bestaande in Stoffers, Bezems, Luiwagens, Ragebollen, enz., **200 koodjes Bengaalsche geloolde Schapen vellen,** een groote partij **SINGAPORE PLANKEN,** Groene Zeep in vaatjes.

Twee dagen voor de veiling kan men alles wat verkocht zal worden bezigtigen. (816)

Op de Vendutie

van Maandag, den 14den Maart, zal 's morgens ten 10 uur voor het Commissiehuis van

J. SPEET

worden verkocht:

255/2 KISTJES MANILA SIGAREN,

van superieure qualiteit.

Dezelve zullen bij kleine hoeveelheden worden geveild en zijn voor de Vendutie te bezigtigen. (799)

MAANDAG, tegen elf uur zullen bij

J. SPEET,

eenige fraaije **Brillanten** worden verkocht, waarbij **Twee** voor Oorknoppen of Giwangs van circa 5 karaat en van het schoonste water. (848)

Op de Vendutie

van MAANDAG voor het Commissiehuis van den Heer SPEET, zullen mede worden verkocht:

Eene aller keurigst en uitgezochte Collectie:

HOLLANDSCHE ROZEN,

waarop de namen zullen worden bekend gesteld. (842)

Op de Vendutie

van Maandag, zal bij J. SPEET worden verkocht eene partij pas aangebragte PERSISCHE AMANDELEN, do. ROZENWATER, MUSULIPATNAM SNUIF en

Bengaalsche zijden Zakdoeken.

(827

Op de Vendutie

van MAANDAG voor het Commissiehuis van J. SPEET, zullen zonder reserve worden verkocht:

23 Fraaije Chineesche Kamferhouten Koffers.
42 Lederen Koffers
18 Reiszakken

en eene partij gemaakte kleederen.

(847)

VENDUTIE

Op MAANDAG, den 14den Maart aanstaande,

voor het woonhuis van den

WelEd. Gestr. Heer **J. C. v. d. Bank,** *op Cramat,*

door

CASSALETTE & Co.,

Van **Wagens,** als: eenen zoo goed als nieuwen **Milord, een Vis-à-vis,** 4 Spannen goed loopende **Wagenpaarden, Tuigen,** verder eenen zeer netten en goed onderhouden Inboedel bestaande grootendeels uit Mahonie-houten Meubels, als: een Ameublement, Voltaires, Wipstoelen, Tafels, met Marmeren Bladen, Eene Secretaire, Speeltafels, Consoles, Waschtafels, Een Schrijftafel, Kasten, Spiegels en Schilderijen, Hang-, Tafel- en Piano-Lampen, Pleet- en Glaswerk, Keuken en Dispens gereedschap, enz. enz.

Zondag te voren voor een ieder te bezigtigen. (802)

VENDUTIE

op Dingsdag den 15 Maart 1859,

ten huize van wijlen den Heer C. F. A. PERSILLE op *Molenvliet* (Oostzijde nabij *Sawa-Besaar*)

door Gebr. Roselje & Co.,

van eenen zeer netten **INBOEDEL,** bestaande uit divers Meubilair, waaronder van Massief Mahonijhout: een **Ameublement** bekleed met rood velours d'Utrecht, Consoles en ronde Tafels met wit marmeren Bladen, Speeltafels, Kasten, Etagères, een **Toilet Duchesse,** Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Porcelein, Pleet-, Kristal- en Glaswerk, een **Etui,** inhoudende 18 groote Lepels en 18 do. Vorken, 18 dessertlepels en 18 do. Vorken, Soup-, Pottage-, Visch- en Suikerlepels, alles van **massief Zilver, groote keur,** in Holland vervaardigd.

Wijders **Rijtuigen,** waaronder eene zoo goed als nieuwen **Milord,** goedloopende **Paarden,** waarbij een span prachtige **Batta's,** Wagentuigen, Martevanen, etc.

Zondag te voren te bezigtigen. (803)

HOUT-VENDUTIE

Op Dingsdag den 15 Maart 1859,

Op het Heemradenplein door

JOHN PRYCE & Co.,

van

Zware Djattiehouten

BALKEN,

EN DOODKISTEN PLANKEN. (793)

VENDUTIE

Op Woensdag den 16 Maart aanstaande,

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & Co.

Van diverse koopmans goederen, als: **Spiegels, Schilderijen, Lampen, Fenneschachten, Dameshoeden, mode artikelen, Graslinnen, dito Zakdoeken, 40 Kisten Petits Pois,** enz., enz.

benevens.

Eene partij Jap. Paijongs, Jap. Zijde, enz

(810)

OP DE VENDUTIE

van Woensdag den 16den Maart,

voor het kommissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

zullen nog worden verkocht:

12 Oxhoofden puike **Roodewijn,** onlangs van Bordeaux aangebragt per fransch schip Benjamin

en:

108 balen Vilt.

(860)

VENDUTIE

op Woensdag den 16 Maart 1859,

wegens vertrek,

voor het woonhuis van den WelEdel-Gestrengen Heer A. VAN DER HUCHT, op *Weltevreden,* NABIJ HET MONUMENT, door

JOHN PRYCE & CO.,

van eenen netten Inboedel, Bendie, Paarden enz. enz. (794)

OP DE VENDUTIE

van Woensdag den 16 Maart,

zullen nog worden verkocht

8 Postpaarden.

(858) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

Donderdag 17 Maart 1859,

à 4 pCt. Vendusalaris.

Voor het Commissiehuis van

Van Slooten, Morgan en Co.,

van diverse ***Lijnwaden, Glaswerk, Goud, Zilver, Brillanten,*** en ***Diamanten:***

voorts:

nog het perceel gelegen op Buitenzorg, buurt of wijk Kampong Gardoe, bij de verponding geregistreerd onder No. 88, en ten overstaan van de Weeskamer, van de Balinesche Brik, **Banganis** metende p. m. 55 lasten met deszelfs compleete inventaris, toebehoorende tot den boedel van wijlen de Heer G. P. KING. (840)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag 17 dezer,

zullen almede voor rekening des boedels van wijlen den Heer G. H. REES, worden verkocht:

1 Geheel nieuwe Koets-Coupé.
1 Dito, Tentwagen.
1 Zoo goed als nieuwe Reiswagen.
1 Geheel nieuwe 2e Luitenants Uniform (groot tenue).

(862) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

VENDUTIE

op Donderdag den 17den Maart 1859,

wegens vertrek,

ten huize van den Kapitein der Infanterie J. F. DEKKER, in het Kampement bij het Monument, door

GEBRS. ROSELJE & CO.,

van eenen zeer netten INBOEDEL, bestaande uit divers Meubilair, waaronder een ***nieuw*** sierlijk bewerkt ***Ameublement*** van Massief Mahonyhout, een paar Speel-Tafels, eene Elegante ***Psyché,*** Spiegels, Schilderijen, Pendule, Lampen, etc., voorst goedloopende ***PAARDEN,*** eene ***Milord,*** Tuigen, enz.

op Woensdag te voren te bezigtigen. (855)

Op Vrijdag, den 18 Maart aanstaande,

zal in het **Vendulocaal** bij

D. D. Van BOECKHOLTZ,

Voor rekening van belanghebbenden, verkocht worden:

het **Wrak** van het Nederlandsche Schip **„DELFT"** kapt. ***L. van Geelkerken,*** zooals hetzelve is liggende of niet liggende, op de Maduresche Wal, nabij **»Kamal",** daarna de geredde ***Inventaris*** bestaande uit: Touwwerk, Zeilen, Kompassen, eenige rollen nieuw Zeildoek, IJzerwerk, enz. enz. (841)

VENDUTIE

Op den 18den Maart 1859,

Wegens vertrek:

voor de woning van den WelEd Gestr. Heer *E. C. Smets,* in het kampement, bij de komedie,

door Gebr. VEIT,

van eenen netten inboedel, bestaande uit: Mahonijhouten Banken en dito Wipstoelen, Stoelen, Kasten, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Bendie, Bendiepaard, 2 span goedloopende Wagenpaarden,

en eene partij

fraaije Bloemen in potten.

(853)

Hout-Vendutie te Cheribon.

Op Maandag, den 21 Maart,

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen eene aanzienlijke partij

Djattie houten Balken,

van alle dimensiën, aangebragt van *Samarang* per Ned. Ind. Schip „ELLEN"

(838) BLOK & RUZETTE.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op een nader te bepalen dag, vóór het einde dezer maand, zullen de ondergeteekenden met toestemming van den Britschen Consul, publiek verkoopen voor rekening van de belanghebbenden het Engelsch Bark-schip

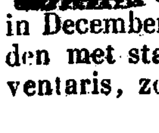

„COURSER"

groot $227^{81}/_{100}$ tonnen, in 1857 gebouwd en in December jl. gekoperd. Het schip zal verkocht worden met staand en loopend tuig, zeilen en verdere inventaris, zoo als het thans ter reede alhier is liggende.

JOHN PRYCE EN Co.

BATAVIA, 12 *Maart* 1859. (857)

THÉATRE FRANÇAIS.

Avec la permission de M. le Resident.

LUNDI, 14 Mars 1859.

Deuxième représentation du douzième et dernier mois de l'abonnement.

LES NOCES DE JEANETTE.

OPÉRA COMIQUE EN 1 ACTE.

LA MAITRESSE DE LANGUES.

VAUDEVILLE EN 1 ACTE.

L'on commencera par les Noces de Jeannette.

VENDREDI, 1 Avril 1859.

Au benéfice de Madame BERTON,

Première représentation de

MARCO-SPADA.

OPÉRA COMIQUE EN 3 ACTES MUSIQUE DE M^R. AUBER.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,

(853) VAN KINSBERGEN.

BRANDON & CO

hebben ontvangen eene groote partij zeer soliede,

HEEREN & DAMES

MAIL-KOFFERS

en

KAMFERHOUTEN KOFFERS.

(844)

ZOETEMELKSCHE, LEIDSCHE EN EDAMMER

KAAS,

pas aangebragt per **AEGIDIA en PAULINA.**

bij

(817) VAN DER MEULEN EN Co.

ZOETEMELKSCHE KAAS,

bij

(814) S. B. VAN KLEEFF EN Co.

Toko Rijswijk en Bazaar Pisang.

De Ondergeteekende heeft in Commissie ontvangen, een faktuur:

LEDIKANTEN,

van ***gegalvaniseerd IJzer***, Blaauw verlakt en rijk vergulde Ornamenten.

DE KINDER LEDIKANTEN,

zijn met een ***Trillage*** of fijn ijzer Rotting werk voorzien om het vallen te beletten.

Er zijn LEDIKANTEN voor 2 personen.

do. » 1 persoon.

en Kinder do. van verschillende grootte, zoo fraai soliede en elegant bewerkt als deze, zijn hier nimmer te voren aangebragt.

(843) J. SPEET.

N. PASCAL,

Fabricant de chaussures de Paris,

à *Noordwijk*, près le *Bazaar Baroe.*

A l'honneur de prevenir le public, qu'il vient de recevoir par la malle, un assortiment complet de

Chaussures pour hommes et pour dames.

Souliers découverts à boucle, Brodequins chevreau doré, Satin laine claqués vernis avec élastique, Satin blanc et noir.

Plus cuirs vernis et Etoffes variées, pour la confection de chaussures sur mesure. (832)

Elegante en gemakkelijke

ZADELS,

voorzien van alle toebehooren en van fraaije **Schabrakken.**

Bij

(846) J. SPEET.

Ontvangen:

FRAAIJE ENGELSCHE KROONLAMPEN

met 2, 3 & 4 lichten

(850) JOHN PRYCE EN Co.

Robes, Modes & Nouveautés.

Mme Jne COQUELIN vient de former un vaste établissement *à Paris rue de Cléry* 34.

Lors de son départ de Batavia, plusieurs Dames ont daigné lui promettre la continuation de leurs commandes. Elle prie les personnes qu'elle n'a pu voir avant son départ, de vouloir bien lui accorder leur confiance. Elle s'efforcera de la mériter, comme par le passé avec tout le **zèle, l'activité et l'équité désirables.**

S'adresser directement à sa maison de commerce.

Mme COQUELIN, a l'honneur de prier sa clientelle de désigner avec la plus grand exactitude la nature des étoffes, le prix et les mesures, pour évites les retards. Le mode de réglement devra se faire par traites sur la Hollande ou sur Paris.

Deux expéditions se feront régulièrement de Paris, par batiments à voile, une, au 1er Février, l'autre au mois de Septembre, afin que les commandes soient arrivées pour les fêtes de leurs majestés, le Roi et la Reine.

Les demandes pressées pourront être expediées par la malle.

(823) JNE COQUELIN,

34, rue de Cléry, Paris.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING

van deelhebbers in de Nederlandsch-Indische Stoomboot Maatschappij, op Maandag den 21 Maart, ten kantore van de Directeuren

MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 12 *Maart* 1859. (856)

TE KOOP Een goed gedresseerd

RIJPAARD.

Te bevragen bij

(854) W. OGILVIE.

Uit de hand te koop.

Voor f 450.—

een RIJTUIG met een span PAARDEN en daarbij behoorend TUIG.

Adres

(777) H. M. VAN DORP.

TE KOOP Een zoo goed als nieuw billardtafel met toebehooren

bij GEBRS. BEIJNON.

(813) BATAVIA, 9 Maart 1859.

TE KOOP Een HUIS met ruim erf, gelegen op den hoek van Pintoe Bissie.

Te bevragen bij

(821) R. H. BELLE.

Wegens Vertrek:

TE KOOP Een sterk, gezond en hardloopend groot Macassar **PAARD**

à f 110.— contant.

Te bevragen bij

(839) H. M. VAN DORP.

TE KOOP

voor f 1200.—

EEN VIERSPAN BATTAKSCHE MUISVALEN,

Goede hardloopende paarden.

Te bevragen bij

(834) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Een locaal geschikt voor **Woon- en Tokohuis**, op

Passen Senin.

Te bevragen bij

(786) L. KUIJK.

TE HUUR **EEN HUIS,** in de **Gang-Kadiman.**

Te bevragen bij

(822) F. WASCH.

TE HUUR Een huis in de Gang Chaulan.

E. CHAULAN,

BATAVIA, *den 9den Maart* 1859. (796)

Op een Handelskantoor op eene der **drie hoofdplaatsen van Java**, wordt ten spoedigste verlangd, iemand grondig bekend met het Boekhouden en de Correspondentie in de **Vier talen.** Goede Conditiën en vooruitzigten.

Adres letter **M.** bij den Boekhandelaar,

(852) H. M. VAN DORP.

Eene fatsoenlijke Weduwe, biedt zich aan eenige jonge kinderen bij zich onder hare leiding te nemen, ten einde hen boven eene moederlijke verzorging tevens eene goede europesche opvoeding te geven.

Adres. L. G. bij

(836) W. OGILVIE.

Wordt gevraagd eene Dame van middelbaren leeftijd tot bestiering eener huishouding en tot opleiding van **drie jeugdige kinderen.** Zij die Muzikale kennis bezitten, komen het eerst in aanmerking.

Adres ***franco*** letter **Z.**

(863) LANGE & Co.

Ten vervolge van de advertentie vervat in de courant van den 15den Januarij 1859 no. 5, worden debiteuren beleefd herinnerd aan de aanzuivering van hun **debet voor Ultimo April** e. k.

(797) W. GALISTAN,

In liquidatie.

PARAPATTAN WEEZEN GESTICHT.

Bij de op 2 Maart ll. gehouden laatste uitloting van de negotiatie, ten behoeve van het Gebouw des Gestichts, zijn **zes aandeelen**, onder nummer **9, 11, 42, 43, 51** en **76** ter aflossing aangewezen.

Belanghebbenden kunnen het bedrag dier aandeelen, op vertoon van de daarop betrekking hebbende bewijzen ontvangen bij den Thesaurier des Gestichts, den Heer ***H. E. Levert.***

De Directie van het Parapattan Weezen Gesticht,

POOLMAN, *President,*

N. P. VAN DEN BERG, *Secretaris.*

BATAVIA, 7 *Maart* 1859. (785)

CONSULAAT-GENERAAL VAN FRANKRIJK.

BERIGT.

Tot voorkoming van misvattingen waartoe eenige in de bekendmaking van den 1sten Maart voorkomende zinsneden aanleiding kunnen geven, worden de reizigers, die zich met de mail naar Frankrijk wenschen te begeven, en die, hoezeer in het bezit zijnde van behoorlijke passen zich echter om eenige reden niet boudden kunnen voorzien van het visa van het Consulaat-Generaal of van het visa van het consulaat van Frankrijk te Padang, verwittigd, dat die visa's kunnen worden vervangen door het visa der agenten van Z. M. den Keizer, te Singapore, Cairo, Alexandrië en Malta, mits alleen, dat de vreemdelingen hunne passen vooraf door den ter zelfde plaats aanwezigen consul hunner natie doen viseren.

Aangaande aan boord van zeilschepen, van eenige plaats der colonie alwaar zich geen Fransch agent bevindt, regtstreeks naar Frankrijk vertrokkene passagiers, is de ambtenaar der marine in de haven van aankomst met die omstandigheid bekend gemaakt zijnde, behoorlijk gemagtigd om na inzage der door de Nederlansche autoriteiten afgegevene zerpassen, hunne positie te regelen tegen over de territoriale administratie, die hun de door hen binnen het keizerrijk benoodigde reisbrieven zal verleenen.

(807) *De Kanselier van het Consulaat-Generaal*

BATAVIA, *van Frankrijk,*

den 8sten Maart 1859. HENRY DU CHESNE.

Consulat Général de France.

AVIS.

Afin de prévenir les méprises auxquelles peut donner lieu l'interprétation erronée de certains passages de l'avis publié le ler Mars, les voyageurs qui désirent se rendre en France par la voie de la malle et qui, bien que munis de passeports réguliers ne pourraient pour un motif quelconque se pourvoir du visa du consulat-général ou du visa du consulat de France à Padang, sont informés que ces visas peuvent être remplacés par celui des agents de S. M. l'Empereur à Singapour, au Caire, à Alexandrie et à Malte, à la seule condition pour les étrangers de faire préalablement viser leur passeport par le consul de leur nation dans la même résidence.

Quant à ce qui concerne les passagers à bord de navires à voiles partis de points de la colonie où il n'existe pas d'agent Français, pour se rendre directement dans un port de France, l'autorité maritime du port d'arrivée, instruite de cette circonstance, est munie de pouvoirs nécessaires pour régulariser sur le vu des passeports de mer, délivrés par l'autorité Néerlandaise leur position vis-à-vis de l'administration territoriale qui leur délivrera les titres de voyage dont ils ont besoin à l'intérieur de l'empire.

Le Chancelier du Consulat Général,

HENRY DU CHESNE.

BATAVIA, *le* 8 *Mars* 1859. (808)

De ondergeteekende in hoedanigheid van executeur van den uitersten wil van wijlen den Chinees **LIE TJOELIONG**, en van voogd over diens minderjarig kind, verzoekt bij deze alle schuldenaren des overledenen om, voor zooverre hunne schulden opvorderbaar zijn, daarvan betaling te doen ten zijnen huize, terwijl hij alle schuldeischers van gemelden **LIE TJOELIONG** uitnoodigt, om binnen ééne maand aangifte van hunne vorderingen te doen.

De Kapitein titulair der Chinezen,

TAN KAMLONG.

BATAVIA, 20 Maart 1859.

Uitwijzens acte, voor den fung. notaris en getuigen te Padang, op den 2den Maart 1859, onder No. 5 gepasseerd, is in de plaats van wijlen den Heer **J. C. van Heusde**, van af 1 Januarij 1859 opgetreden, de Heer **Theunis Barthelemij In 't Veld**, als aansprakelijk en gererend deelgenoot in de te Padang canterende firma **H. VAN RIJCKEVORSEL & Co.** (824)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het meest aanbevelenswaardig middel voor *sterken aandrang van het bloed* naar het *hoofd*. Mejufvrouw L...... G......, te *Middelburg*, was sedert ruim acht jaren lijdende aan sterken aandrang van het bloed naar het hoofd, tengevolge waarvan dat zij somtijds duizelingen kreeg, en als dood in hare kamer nederzeeg. Zij raadpleegde drie verschillende geneesheeren deswegen, en volgde stiptelijk derzelve voorschriften, doch vond geen baat, zoo dat men eindelijk haren dood te gemoet zag. Eindelijk besloot zij nog de pillen van Holloway te gebruiken. Deze verbeterden spoedig haar geheel gestel, namen de kwade vochten weg en bewerkten eindelijk hare volmaakte genezing. Hare vrienden en kennissen stonden verbaasd over eene zoo in het oog vallende verandering van haar gestel; door den krachtigen en weldadigen invloed der pillen van Holloway.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Banjoemaas	bij M. S. Cheriman.
»	Poerworedjo	» F. Neumann.
»	Djocjocarta	» Buijn & Co.
»	Soeracarta	» W. Veldman.
»	Salatiga	» F. Kruthoffer.
»	Tagal	» Wed. Dort.
»	Cheribon	» W. Galistan.
»	Cheribon	» M. Blok.
»	Samarang	» H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (831)

Théâtre Français.

BROCHURES de:

Les Filles de Marbres, Nizza de Grenade, La vie de Bohème, à *f* 2,—

Chez

(835) H. M. VAN DORP.

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP *te Batavia*,

is de inteekening opengesteld op het

HANDBOEK DER MECHANISCHE TECHNOLOGIE,

Een leiddraad tot de kennis der bedrijfsleer, in zoo ver deze in verband staat met de werktuigkunde, naar den 3den druk van Karmarsch 2dln. gebonden in half Eng. Banden, *f* 29,—

Prospectus en inhouds opgave op franco aanvrage te bekomen. (798)

Per Mail ontvangen:

'sGravenhaagsche Residentie- en Stads-Almanak 1859.

F. S. Jacob. Gedwongen en Vrije Suiker kultuur. Te Batavia bij

G. KOLFF en Co.

en bij hunne firma te Samarang. (806)

1859.

Disponibel:

I. **ILLUSTRATION** . . . . *f* 40,—
II. **JOURNAL DES DEMOISELLES** ed. Paris » 22,—
III. Id. 1re edition. ed. Bruxelles » 17,—
V. **NEDERL. SPECTATOR** . . . . » 22,—

H. M. VAN DORP.

BATAVIA 1859. (795)

Tijdschrift "DE DAGERAAD."

De Inteekeningen hierop worden aangenomen van af den **Vierden Jaargang**, bij den ondergeteekende, *Boekdrukker en Papierhandelaar te Batavia.*

BIJ VOORUITBETALING

voor den Jaargang van twaalf maandelijksche afleveringen, ieder van 5 à 6 vellen drukś.

***f* 24,— franko per mail** uit **Nederland,** regtstreeks van daar gezonden aan het adres van den inteekenaar, zoowel te **Batavia** als verder over geheel **Java.**

Eveneens franko voor inwoners van **Batavia** uit den voorraad van den ondergeteekende.

***f* 27,— franko** uit den voorraad van den ondergeteekende, wanneer hij de frankeering moet bezorgen van **Batavia** naar inteekenaren **daarbuiten,** in andere streken van **Java** wonende.

Ingeval de overbrenging verlangd wordt per **Zeepost,** dan worden de bovenvermelde sommen *f* **20,—** en ***f* 23,—**

Personen die inteekenen bij, en het bedrag in vooruitbetaling **zelf** regtstreeks overmaken aan den Uitgever van het tijdschrift: F. GUNST, *Nieuwe Zijds Achterburgwal* G 69, kunnen volstaan met ***f* 20,— franko** per **mail** en ***f* 16,— franko** per **Zeepost,** over geheel Java.

Van den VIERDEN JAARGANG zijn thans bij den ondergeteekende verkrijgbaar de afleveringen **1, 2 en 3.**

(837) W. OGILVIE.

Librairie: G. KOLFF & Co. à Batavia.

Bouillet. Dictionnaire Universel des sciences, des lettres et des arts. 1 gros volume, 2 liem. relié. édit. 1858. . . . . *f* 25.—

Bouillet. Dictionnaire Universel d'Histoire et de Geographie. . . . . » 25.—

Kramers. Nouveau Dictionnaire Français-Hollandais. Edit. 1859. . . . . » 16.—

(851)

VERGULDE EN PALISANDER

SCHILDERIJ-LIJSTEN

van 40 cents tot *f* 2,— de voet, worden vervaardigd op alle verlangde dimensien.

SCHILDERIJ GLAZEN

van de **grootste afmetingen.**

Vergulde SUPPORTS.

Te *Batavia* bij

(850) G. KOLFF en Co.

Boekhandel: **G. Kolff & Co.**

MALEISCHE TAAL.

ROORDA VAN EISINGA. Al emeen Nederduitsch-Maleisch Woordenboek in Hof-, Volksen lage Taal, in fraaijen band . . . . . *f* 16.—
IDEM. Noodzakelijk Handwoordenboek Nederduitsch en Maag-Maleische Taal . . . . . » 2.—
IDEM. Maleisch en Nederduitsch Woordenboek . . . . » 2.50
IDEM. Nieuwe Maleische Spraakkunst . . » 3.50
IDEM. Maleische Spraakkunst-Woordenboek » 5.—
Laag Maleische Versjes voor O. I. kinderen » 1.50
(566)

Houders van Cognossementen over onderstaande goederen aan order geconsigneerd, alhier uit Nederland aangebragt, gelieven zich bekend te stellen bij de ondergeteekenden.

Per **Henriette & Geertruida,** kapitein. **F. C. DE BOER,** G. B.

A

No. 2220/2225, 6 kisten Manufacturen, afladers Gebroeders *Hartsen.*

(815) B. KOPERSMIT en Co.

Vertrekkende Personen.

Ds. H. H. Schiff en familie. (790)

VRACHT EN PASSAGE NAAR TJILATJAP

met het Ned. Schip

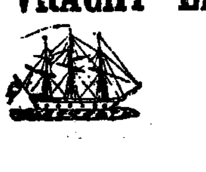

AUSTRALIA,

kapt. D. B. JOCHEMS,

om tegen het midden der volgende week te vertrekken. Adres bij

(800) HAAGER en SCHUURMAN.

Vracht en Passage naar Macassar via Soerabaija

per Nederl. schip

CANTON,

Kapt. **TWEEHUIJS,**

om bepaald den 22 dezer te zeilen.

Voor nadere informatiën adressere men zich aan

De Agenten,

(829) SCHIMMELPENNINCK en Co.

Met het Ned. Schip

KONING WILLEM II,

Kapt. G. van Eijk Menkman,

wordt Passage naar NEDERLAND aangeboden. Deze welbekende en voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigte bodem, zal tegen het einde der volgende maand de reis naar **Nederland** aanvaarden.

Nadere informatien zijn te bekomen te Cheribon bij den Gezagvoerder en alhier, en te Samarang bij

de Agenten,

(792) B. KOPERSMIT & Co.

SCHIP NEDERLAND,

kapt. J. HOEKSTRA.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het bovengenoemd welbekend snelzeilend schip, hebbende de meest elegante en comfortable inrigtingen en alle verdere middelen tot veraangenaming en gemak van repatrierende familiën en personen.

Het schip voert eenen geëxamineerden Dokter en heeft eene melkgevende Koe aan boord.

Het vertrek zal omstreeks einde van Maart van hier plaats hebben. Voor verdere informatiën gelieve men zich te adresseren bij den Gezagvoerder, te Soerabaija, bij de Heeren Schimmelpenninck en Co., te Samarang bij de Heeren Dorrepaal en Co., en alhier bij

de Agenten

(830) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers o[p] hoogst belangrijke particuliere corresponde[ntie] uit Aegypte, die wij hopen in staat te zijn, bij elke komende Mail, te zullen kunnen leveren. Redactie Uitgever ontzien moeite noch kosten, om hun blad mogelijke belangrijkheid bij te zetten, zoo als naa[r] hopen, door het geëerd publiek niet onopgemerkt blijven.

— Bij de Javasche Courant van heden, is gev[oegd] een staat van het rijstgewas, onder ultimo Janua[rij]. Daaruit blijkt, dat de stand was:

Gunstig: In de residentien Japara, Soerabaija, Pa[sa]roean en Kadoe, mitsgaders in de afdeelingen Kra[wang] en Banjoewangi.

Vrij gunstig: In de residentien Bantam, Batavia, [Pre]anger-Regentschappen, Cheribon, Tagal, Pecalon[gan], Samarang, Probolingo en Bagelen; mitsgaders in d[e af]deeling Patjitan.

De oogst was gunstig afgeloopen in de residen[tie] Madioen, mitsgaders in de afdeeling Buitenzorg. Va[n de] residentien Rembang, Bezoeki, Kediri en de Vors[ten]landen ontbraken de opgaven.

— Omtrent den brand, op den 8sten dezer, waar[van] wij het berigt in ons vorig No. mededeelden, verne[men] wij nog, dat het aantal afgebrande huizen 31 bedra[agt].

— Dienzelfden dag, des avonds te 10 uren, is e[en] een der graan- en ijzerpakhuizen, toebehoorende aa[n de] firma John Pryce en Co., brand ontstaan. Achter [het] pakhuis lag een hoop vuilnis, als papier, hooi, en d[er]gelijken. Daar men op dien dag olie verwerkt [had] schijnen er onder die vuilnis met olie doortrokken st[uk]ken geweest te zijn, waardoor de hoog opflikker[ende] vlam zich aan het pakhuis mededeelde. De comm[an]dant der 1e afdeeling *Badja* was met zijn adjudant [en] *moedin* spoedig op de plaats des ongevals aanwezig, aan zijn ijver heeft men de spoedige blussching van d[en] brand, zonder hulp van spuiten, en alzoo het behou[d] van het pakhuis te danken.

— Men leest in de Algemeene Konst- en Letterbo[de] van 18 Januarij jl.:

Van den heer E. de Waal, te Arnhem, hebben [wij] eene uitnoodiging ontvangen, om bekendheid te gev[en] aan zijn plan tot bewerking en uitgave van een u[it]gebreid werk, getiteld: *Studien voor ambtenaren in N[e]derlandsch Indië.* Wij voldoen gaarne aan het v[er]gedaan verzoek, dat de strekking heeft, om deskundig[en] tot het leveren van bijdragen tot dit werk uit [te] noodigen, en drukken hier de titels af der hoofdstu[k]ken, waarin de heer de Waal zijn werk wil afdeel[en] met de opmerking, dat vooral de hoofdstukken IV, VI dien heer voorkomen als geschikt tot ruime med[e]werking.

I. Nederlandsch Indië in de nederlandsche staten-g[e]neraal, sedert de grondwetshe ziening van 1848.

II. Staatkundige geschiedenis van nederlandsch Indi[ë] te schrijven in omtrekken en bijdragen, naa ma e[ener] regering de vereischte magtiging verleent.

III. Geschiedenis der staatshuishouding van ne[der]landsch Indië na 1848, met aanteekeningen over vr[oe]gere jaren.

IV. Beschouwingen over eenige aangelegenheden va[n] nederlandsch Indië.

V. Verzameling van statistieke feiten betreffende n[e]derlandsch Indië (voor zoo ver zij niet onder de ande[re] hoofden zijn medegedeeld).

VI. Lijst en korte inhoud der werken over nede[r]landsch Indië, sedert de ontdekking dier gewesten.

VII. Gedachten en wenken over het ambtenaarscha[p] in nederlandsch Indië (zijn lief en leed, waardij, pli[gt] ten enz).

VIII. Plan voor de bibliotheek van een Indi[sch] ambtenaar.

IX. Blikken in den toestand van vreemde overze[e]sche bezittingen, met daaruit afgeleide wenken vo[or] het bestuur der onze.

— De Arabier *Scch Mohamed bin Ombrak Bahaloea* van Grissee, kwam den 8sten dezer, met de stoombo[ot] *Palembang* van Muntok op deze reede, met zich vo[e]rende een trommel, waarin aan papier- en zilvergel[d] *f* 3051, cenige edelgesteenten, wissels en andere papie[]ren van waarde, voor verschillende personen bestem[d]. Toen hij zijn trommel wilde medenemen, was zij ve[r]dwenen, en tot nog toe heeft men den dader niet ont[]dekt. Er is een onderzoek in 't werk gesteld.

— Volgens berigt van Buitenzorg heeft, ten gevolge va[n] de in de bovenlanden gevallen zware regens, in de[n] nacht van den 3den op den 4den dezer, eene zeer be[]langrijke overstrooming van de rivier Tjidani plaat[s]gevonden, zoodanig dat de twee in die rivier daarge[]stelde bandongans zijn doorgebroken en de rivier, hare[n] natuurlijken loop volgende, de wester slokkan gehee[l] droog heeft gelaten.

Ofschoon, volgens verklaring der inlandsche hoofden in de laatste jaren zoodanige bandjir niet ontstaan is is nogtans aan de gouvernements bruggen geene no[e]menswaardige schade toegebragt.

Onmiddelijk is last gegeven, de vernielde bandongan weder in haar vroegeren staat terug te brengen.

Het lijk van een zeven maandschkind is, in de na[]bijheid der brug Panaragan, dezen morgen opgevisch[t] en het vermoeden bestaat, dat bedoeld kind met d[e] moeder, die tot op dit oogenblik niet is teruggevonden door den vloed is medegevoerd.

Van meerdere ongelukken is niets vernomen.

Madioen. — In den avond van den 26sten Februarij jl. overleed alhier, in den ouderdom van 57 jaren, de hoofdregent van Madioen, pangeran Rongo Ario Prawiro-di Ningrat, aan de gevolgen van intermitterende koortsen en daaruit ontstane spoedig toenemende ver[]zwakking. (*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 2 Maart. Eer isteren voormiddag, te [..] uren, kwam alhier ter reede Z. M. stoomschip *Amsterdam* aan boord hebbende den Generaal-Majoor E. C. C. Steinmetz, opperbevelhebber der expeditie tegen Boni, welke hoofdofficier, den 19den Februarij ll., eene wonde aan de[n] linker bovenarm heeft bekomen. De Generaal had zich, in den mor en van dien dag, tot het doen van op[]men, eenigzins buiten de voorposten begeven, en ont[]ving bij die gelegenheid uit het struikgewas eenschot dat, beter gerigt, voorzeker doodelijk ware geweest

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 12 Maart 1859, No. 21.

laar het, om zoo te zeggen, *à bout portant* aangelegd was.

Met genoegen vernemen wij, dat de toestand des Generaals, die alhier in het groot Militaire Hospitaal te Simpang wordt verpleegd, geene verontrustende verschijnselen oplevert.

Met de *Amsterdam*, zijn hier tijdingen aangebragt van het tooneel des oorlogs, die wij, voor zoo verre zij ons van onderscheiden welwillende zijden zijn medegedeeld, hier laten volgen.

Reeds hebben wij kortelijk melding gemaakt van het debarkement der expeditie en het stormenderhand innemen van de versterking Badjoa. Ziet hier de bijzonderheden, welke wij daaromtrent hebben vernomen.

Nadat door een manifest aan de koningin van Boni het verlangen van het Gouvernement was kenbaar gemaakt, werd aan de vorstin twee maal 24 uur tijd gegeven, om daarover te beraadslagen en van den uitslag aan den Gouvernements Commissaris kennis te geven. Na afloop van den bepaalden termijn, verzocht de vorstin nog een uitstel van 24 uur, dat ook toegestaan werd, doch, toen men vergeefs op antwoord wachtte, werd tot eene landing en den aanval besloten. De schepen lagen ten anker ter hoogte van de versterkte kampong Badjoa. In den vroegen morgen debarkeerden de troepen in de verschillende sloepen en werd de landing voorbereid door een twintigtal gewapende barkassen, vijf kruisprauwen met twee stoomschepen op de vleugels; achter deze linie volgden de troepen. Van de zijde des vijands werd een goed vuur onderhouden, doch was van geene de minste uitwerking; niet een der manschappen werd getroffen, terwijl daarentegen door een goed aangerigt kartets- en geweervuur menig Bonier nederviel, met dat gevolg, dat reeds spoedig de landing mogelijk was. De sloepen met troepen rukten voorwaarts, die, zoodra het doenlijk was, voet aan wal zetten, en den vijand tot in de versterking verjoegen, om deze te bestormen. Vol geestdrift gingen de troepen voorwaarts, en het gelukte hen ook, na een levendig gevecht, zich van Badjoa meester te maken. Bij deze gelegenheid werd ook, door de vijandelijke cavallerie, eene charge tegen het marine detachement ondernomen, die echter met vollen glans werd afgeslagen, en waarbij 40 man van den vijand bleven. Deze trok, na het verlies van Badjoa, in de sawas terug, doch hier mogt het hem ook niet gelukken stand te houden, daar hij door de tirailleurs en de oprukkende batterij spoedig daaruit verdreven werd.

Het behaalde voordeel zou zeker nog grooter geweest zijn, indien onmiddelijk de landing ware beproefd, want, bij het binnenrukken van de kampong Badjoa, was deze geheel met have en goed verlaten. Het was toen duidelijk zigtbaar, dat de vijand geenszins het plan had om in onderhandelingen te treden, doch slechts tijd heeft trachten te winnen, ten einde de noodige maatregelen te treffen en versterkingen op te werpen. Deze moeten dan ook, volgens gedane verkenningen, vrij uitgebreid zijn en waren die bij Badjoa reeds groot, die bij de Tjembra rivier moeten nog uitgebreider zijn.

Omtrent de verdere krijgsverrigtingen deelen wij het navolgende mede.

Door het onverwachte van den aanval en op het zien van het stout voortrukken van onze troepen, namen de verdedigers van Badjoa, Beroe, Bola Teloe, Lalang-Lonraeij en Bené, na eenig geschut- en geweervuur, de vlugt, zoodat men daardoor in de gelegenheid was, de aan land gekomene troepen tot het gevecht beter slagvaardig te maken; dadelijk ging het verder voorwaarts en werden ten spoedigste de opgenoemde kampongs bezet, het terrein buiten de kampongs van vijanden gezuiverd, die gedekt door ingravingen en in de nabijheid staande maïs-velden, onophoudelijk onze troepen verontrustten en bestookten, zoodat men zich eerst, tegen 12 uren des middags, in het rustig bezit van het beroemde Badjoa en aangrenzende kampongs kon rekenen, na alvorens nog een cavallerie aanval afgeslagen te hebben, waarbij twee hooge hoofden sneuvelden, als zijnde volgens opgave Daing Ranka Subandar van Badjoa en Daing Ladoda, volle neef van de koningin van Boni.

In den loop van den dag werd bijna alle Infanterie en Artillerie gedebarkeerd en eene positie naar de zijde van Boni ingenomen, die ons verzekerde tegen den grootsten overval van de zijde der Boniers.

In drie dagen was, door de bijzondere voortvarendheid van den commandant der zeemagt, ondersteund door alle belanghebbenden, de geheele expeditie aan wal, in welken tijd de depôts enz. gereed gemaakt werden, en kleine verkenningen werden gedaan in de rigting der N. W. gelegene kampongs, welke, wat het terrein betreft, niet gunstig waren, vermits men daarbij maïs-velden, soms tot 8 voet hoog opgegroeid, had door te worstelen.

Het was, om een beter terrein op te sporen voor eene beweging naar Boni, dat de Generaal zelf een verkenning aanvoerde op den 16 Februarij, doch ook deze leverde, wat het terrein betreft, geene gunstige resultaten op.

De troepensterkte bestond uit: het 3e. en 10e. Bataillon Infanterie, 1/3 3 ℔ batterij, eene compagnie cavallerie, 1/2 compagnie sappeurs.

Na een zeer moeijelijken marsch, werd de kampong Tjilloe-e, door het 10e. Bataillon, in de flank genomen, en met een hoera maakten de tirailleurs, ondersteund door het geheele Bataillon zich daarvan, alsmede van de in de kampong aanwezige benting, meester; het 3e. Bataillon trok intusschen ten westen die kampong om, om zoodoende den uit de kampong Tjilloe-e vlugtenden vijand in de flank te nemen en te vernielen, doch eene daargestelde verhakking, die door de hooge maïs niet gezien konde worden en welker opruiming veel tijd en moeite kostte, belette deze wel berekende manoeuvre.

Alstoen werd, tegen het zuidelijke gedeelte van de kampong Lona, positie genomen en al het mogelijke gedaan, om den vijand, die op grooten afstand, doch wederom door zware maïsvelden gescheiden, stond te joelen en te schreeuwen, uit te lokken tot een gevecht, dat echter door hem geheel werd vermeden, als liggende het geenszins in zijne bedoeling, om een ernstig gevecht met ons aan te gaan, maar wel om onze troepen overal te verontrusten door omtrekkingen in een terrein, waar wegen enz. hun zeer bekend waren.

Het halve 14 Bataillon Infanterie, dat, terwijl de verkennings troepen in positie stonden, op last van den Commandant en chef was opgerukt naar de middelste der kampongs Lona (drie opvolgende kampongs van denzelfden naam) om zoodoende te trachten de Boniers tusschen twee vuren te krijgen, vond bij zijne aankomst die kampong verlaten, zoodat ook deze beweging geen resultaat opleverde, waarop besloten werd naar het bivouac terug te keeren, na eerst twee kampongs Lona in brand gestoken te hebben; tegen 12 uren waren de troepen terug, met een verlies van 21 dooden en gekwetsten; onder de eersten was de 1ste Luitenant van het 3 Bat. Inf. W. L. Wielik van Schelfhout en onder de laatsten de 1ste Luitenant van der Heijde der O. I. Cavallerie.

Deze verkenning deed zien, dat de wijze van oorlog voeren der Boniers niet dezelfde is als in 1825, maar meer heeft van een guerilla krijg; ook heeft het 3de Bat. Inf. (jeugdige Amboinezen), die nog nooit in het vuur waren geweest, zich van eene zeer gunstige zijde doen kennen, en heeft de bevelvoerende Generaal zelfs bij dagorder hen moeten aansporen om, wanneer zij in de tirailleur linie zijn, niet te onstuimig en te ver door te dringen, maar beter naar hunne officieren en signalen te luisteren; men schrijft dan ook het betrekkelijk aanzienlijk verlies toe aan die omstandigheid.

Wij hebben alsnu de zekerheid verkregen, dat de Boniers de maïs-struiken met opzet als verdedigingsmiddel bezigen, want wij hebben overal alleen de vrucht afgesneden gevonden.

De verkenning geschiedde ook, om eene Z. W. gelegene kampong, waaruit de vijand onophoudelijk, hoezeer dan ook zonder nadeel voor ons, schoot, te nemen en onschadelijk te maken.

De Generaal besloot eene poging aan te wenden, of, in weerwil van die terrein verhinderingen, niet eene verkenning tot Boni konden worden gedaan, en bepaalde die op den 18den. Na slechts weinig afstands afgelegd te hebben, was men verpligt den marsch te staken; zelfs te paard gezeten was er niets van de troepen te zien, zoodat er met eenheid geene bevelen konden worden gegeven. De Generaal besloot dan ook den volgende morgen een proef te nemen, om door de sappeurs, geassisteerd door 400 koelies, onder dekking van het 14 Bat. inf., de sectie houwitsers 5 ℔ batterij en eene compagnie cavallerie, de maïsstruiken in de rigting van Boni, over eene breedte van ruim 500 passen, te doen opruimen; deze proef is volkomen geslaagd, hoewel met een getal van 14 gekwetsten, en bestond, naar men zegt, bij den Generaal het voornemen, den volgenden dag naar Boni op te rukken, met de daarvoor bestemde troepen, voorafgegaan door hetzelfde getal opruimers, gedekt door eene zeer sterke tirailleur-linie. Aan dat voornemen is geen gevolg gegeven door de wonde, welke de Generaal op den 19den heeft bekomen.

Als eene bijdrage tot de wijze van oorlogvoeren der Boniers kunnen wij nog daarbij voegen, dat bij het treffen op den 14den Februarij ll., een ziekenoppasser, die met eenige koelies belast was met het wegvoeren der lijken, door den sterken drank bevangen, zich genoodzaakt zag ter neder te zitten. De vijand sloeg den ongelukkige het hoofd af, dat werd medegevoerd.

De Boniers zijn gewapend met oude pandekselgeweren. Het grootste gedeelte strijdt te paard. Ook voeren zij geschut van 3, 6 en 9 pond, alsmede kleine lilla's, die door twee man gedragen worden, terwijl een derde het stuk onder het loopen afschiet. Over het geheel schieten zij slecht, daar zij meestal te hoog aanleggen.

Tot dus verre zijn 40 stukken geschut benevens eene menigte geweren, lansen en ammunitie buit gemaakt.

Volgens particuliere tijdingen, zouden, onder bevel van den Kapitein Luitenant ter zee Mathijssen, op den 19 dezer, de mondingen der rivier Tjérana verkend en genomen zijn; de vijand had, ter wederzijde van eene der uitwateringen der rivier, genaamd Tiapie-e, den toegang, door versterkingen aan weerszijden en versperringen, belet. Niettegenstaande het hevig geschut en geweervuur van achter zijne batterijen, is het evenwel onzer zeemagt mogen gelukken, zijn vuur tot zwijgen te brengen en de versterkingen met het daarin geplaatste geschut te nemen. — Bij deze gelegenheid hadden de gewapende sloepen een verlies van 11 gekwetsten, waaronder zich bevindt de Luitenant 2e klasse Gravenhorst. Bij die gelegenheid had een groot ongeluk op Z. M. stoomboot *Amsterdam* plaats; bij het tweede schot sprong de lange zestig ponder, waarbij een Officier, de Luitenant ter zee 2e. klasse van Rossum, en 12 man zwaar en ligt gewond werden.

(*Oost Post.*)

Soerabaija, 5 Maart. Gisteren had, op het alhier ter reede liggende schip *Faidul Mobarak*, gezagvoerder Amsa Binoordin, een treurig ongeval plaats, daar, bij het in orde brengen van het want, een inlandsche matroos van de bramra op het dek viel en op de plaats dood bleef.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode.
(*Vervolg.*)

Adres tegen de openstelling van havens in Oost-Indië.

Het adres aan den Koning van een aantal belanghebbenden bij den groothandel, zoo te Amsterdam als te Rotterdam, waarvan wij in ons vorig nommer reeds met een enkel woord melding maakten, is van den volgenden inhoud:

» Aan Zijne Majesteit den Koning.

» De ondergeteekenden, allen belanghebbenden bij den groothandel, veroorloven zich, met den meesten eerbied, hunne bedenkingen in te brengen tegen een maatregel door het bestuur van Nederl.-Indië genomen, waarvan zij voor den Nederlandschen handel de noodlottigste gevolgen duchten.

Uwer Majesteits levendige belangstelling in de welvaart der natie en in den bloei der industriën, die den krachtigsten steun der welvaart uitmaken, geeft den ondergeteekenden de overtuiging, dat zij zonder schroom tot Uwe Majesteit mogen naderen, om hunne bedenkingen en bezwaren aan Uwer Majesteits wijsheid over te leggen, ook dan, wanneer die bezwaren een maatregel betreffen, genomen door Ur. Ms. regering van 's rijks overzeesche bezittingen.

» De ondergeteekenden hebben kennis genomen van eene ordonnantie, uitgevaardigd door Ur. Ms. bestuur in Oost-Indië, waarbij op het eiland Java nog 16, op Sumatra 2 en op Borneo 1 haven voor den algemeenen handel, en wel voor in- en uitvoer beide, worden opengesteld.

» De ondergeteekenden vinden in dien maatregel groot bezwaar en duchten, dat de gevolgen voor het vaderland verderfelijk zullen zijn; — dat de bronnen van welvaart, die door het verkeer met de kolonie, in de 4 laatste jaren, zoo mild gevloeid hebben, ten gevolge van dezen en dergelijke maatregelen van lieverlede zullen ophouden, en dat de Nederlandsche bezittingen meer en meer door de vreemden zullen geëxploiteerd worden; — dat men zoo doende het tijdstip tegemoet gaat, dat de producten onzer kolonie niet meer naar Nederland, maar naar elders zullen gevoerd worden.

» De ondergeteekenden, die dagelijks getuigen zijn van de welvaart, die in alle standen der maatschappij genoten wordt door het verkeer met de Oost-Indische koloniën en den verkoop alhier der producten, zien met schroom op nieuw een greep gedaan in een systema, dat goed en nuttig werkte, dat men kan omverwerpen, maar eens vernietigd niet weder kan herstellen. De geheele bevolking der groote koopsteden van Nederland staat middelijk of onmiddelijk in verband met den bloei van handel en scheepvaart, en hoe bedroevend de gevolgen zijn, wanneer er een tijdelijke stilstand is, blijkt uit het schouwspel, dat men op dit oogenblik voor oogen heeft, dat thans niet minder dan 5000 personen alleen in Amsterdam van levensonderhoud verstoken zijn, ten gevolge van den bestaanden stilstand op de scheepstimmerwerven. Deze omstandigheid, die geheel van industriëlen aard is, en waartegen de regering niets vermag, kan echter tot waarschuwing verstrekken, en tot bewijs van de dadelijke en de onmetelijke gevolgen der kwijning van zulke belangrijke takken van nijverheid.

» De belangen, die de ondergeteekenden met eerbied en bescheidenheid aan Uwer Majesteits wijsheid onderwerpen, zijn zoo dierbaar en veelomvattend, dat de ondergeteekenden niet aarzelen vast te stellen, dat ze de kracht van Nederland uitmaken. Ons vaderland, Sire! al moge het klein zijn van grondgebied, kan eene eerste plaats blijven bekleeden onder de industriële natiën, indien de krachten van kapitaal en werkzaamheid, op onze overzeesche bezittingen toegepast, goed worden geleid; maar krachten en kapitaal zullen te loor gaan, wanneer men onvoorzigtig afbreekt, wat men later te vergeefs zal trachten weder op te bouwen.

» Krachtens de ordonnantie van Z. Exc den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, zullen op Java nog 16 havens worden opengesteld, en wel voor den in- en uitvoer beide.

» De ondergeteekenden hebben zich afgevraagd, wat het doel mogt zijn van dien maatregel, welke er de gevolgen van kunnen wezen.

» Volgens hunne ervaring is het hoofdbelang van Nederland bij de Oost-Indische koloniën gelegen in de welvaart, die de exploitatie in het moederland verspreidt, dat is, in het behoud der markt hier te lande van koloniale producten, en in het débouché op Java voor de Nederlandsche fabriekmatige industrie; de ondergeteekenden vermeenen, dat het behoud dier bronnen van welvaart het doel moet zijn, bij de exploitatie der koloniën, met inachtneming van de belangen der schatkist en behoudens de eerbiediging van de regten der inlandsche bevolking.

» Zij hebben zich afgevraagd, of dit doel tot den genomen maatregel mag geleid hebben, en gelooven die vraag ontkennend te mogen beantwoorden. Tot nu toe waren de 16 havens niet voor den in- en uitvoerhandel opengesteld, maar, wanneer zich op eene dier plaatsen producten ter verscheping bevonden, werd er steeds, als bij uitzondering, verlof tot de expeditie gegeven. De ondergeteekenden gelooven dus niet, dat de geregelde loop des uitvoerhandels den maatregel vorderde of er het doel van kan geweest zijn; veel minder kan de bevordering van den Nederlandschen invoerhandel er aanleiding toe gegeven hebben; — onder de bestaande omstandigheden, bedraagt de invoer van Nederlandsche producten slechts 1/3 van de geheele importatie; de Nederlandsche invoerhandel heeft dus thans op Java een veld voor zich, ruim genoeg om hare producten af te zetten, en heeft althans geene behoefte aan openstelling der 16 havens.

» Even onbevredigend bleven de ondergeteekenden als zij zich de vraag stellen: of dan een staatkundig doel of een lokaal belang tot den genomen maatregel mag geleid hebben. Zij wagen het niet, zich te begeven op een staatkundig terrein, of de maatregelen te beoordeelen, die op dit gebied door Ur. Ms. regering genomen worden; maar zij vragen zich met zekere bezorgdheid af, hoe men zal voorzien in het waken tegen den clandestinen invoer van wapens, en of de staat van zaken op Java wel, in ieder opzigt, zoo geruststellend is, dat men maatregelen vermag te nemen, als bevatte Java niet één element, dat zorg kan geven? of het voorzigtig is, die havens aan Java's zuidkust open te stellen, en den vreemdeling onvoorwaardelijk, ook met de vorstenlanden in aanraking te stellen?

» De ondergeteekenden vermogen dus niet zich rekenschap te geven van het doel, waarmede de maatregel genomen is; maar zij zijn ten stelligste overtuigd, [illegible] gevolgen voor Nederland verderfelijk zullen [illegible]

het mogelijk zijn, op een gegeven oogenblik en bij de betrekkelijk geringe uitgebreidheid der Europesche bevolking op Java en het steeds bestaande gebrek aan een [illegible] getal kundige ambtenaren, te voorzien in de behoefte der administratie in het groot getal havens, aldus voor den invoer opengesteld? De ondergeteekenden betwijfelen, of men in staat zal zijn behoorlijk toezigt te houden en den sluikhandel te weren, en zij vragen, wat er dan zal worden van de belangrijke opbrengst ten behoeve der koloniale kas van de in- en uitgaande regten op Java en hoe men het monopolie van de opiumpacht, dat jaarlijks 6 millioen gulden opbrengt, zal kunnen handhaven? Niet dat de ondergeteekenden zich willen stellen als verdedigers van het gebruik van opium, integendeel, zij zien in de opiumpacht, die dit verderfelijk artikel op hoogen prijs houdt, eene beperking in het gebruik, en zij duchten, dat bij geheimen invoer en verkoop tot lageren prijs, de consumtie zal toenemen en de invloed op den morelen en physieken toestand der bevolking hoogst noodlottig zal zijn, om nog niet te gewagen van de botsingen en verwikkelingen, die er met vreemde handelaren en gezagvoerders uit kunnen voortvloeijen; 's lands kas zal aldus verstoken worden van zeer belangrijke inkomsten, terwijl Java nog bovendien van lieverlede zal overstroomd worden met vreemden en wel met Engelsche manufacturen, die het Nederlandsche product geheel zullen verdringen en vreemde meester zullen doen zijn van den invoer. Het Nederlandsch fabricaat moge dan nog zoo schijnbaar door een beschermend regt bevoordeeld worden, dit voorregt zal niet alleen maar in naam zijn, maar bovendien ontaarden in eene bescherming ten voordeele van de vreemden, want de vreemde manufacturen zullen ter sluiks worden ingevoerd en voor de Nederlandsche zal 12½ pCt. regt worden betaald.

« Het differentiële regt, dat voor het Nederlandsche fabricaat eene allezins regtmatige bescherming daarstelt, moge dan nog blijven bestaan, het zal doelloos worden, en de voorgestelde maatregel zal, volgens de innige overtuiging der ondergeteekenden, den invoer geheel in handen van vreemden doen overgaan, en onze morele invloed zal er onder lijden, wanneer ten laatste eene zoo talrijke bevolking leert, zich geheel en al van vreemd fabricaat en alle verdere benoodigdheden te voorzien; daarenboven die meester is van den invoer, is het ook van den uitvoer, en het oogenblik zal komen, Sire! indien men den nu ingeslagen weg volgt, dat al de producten, die niet aan het gouvernement zijn verbonden, op Java aan vreemden verkocht en naar elders dan Nederland vervoerd worden, want, Sire! het Nederlandsche fabriekwezen is nog niet op de hoogte, om met de vreemden te concureren, en de Nederlandsche handelaar zal terugdeinzen voor ontduikingen van de wet; die den vreemden mededinger niet zullen afschrikken.

« De ondergeteekenden zien de toekomst met zorg te gemoet, Sire! zij mogen het niet verzwijgen, dat bij hen de vrees bestaat, waarvan God de bevestiging verhoede, dat aandrang van den vreemde tot den genomen maatregel heeft geleid, en dat men zich heeft laten stellen op eene helling, waarop stil staan onmogelijk is; het een voert tot het ander, en de ondergeteekenden zien het tijdstip te gemoet, waarop men, toegevende aan de schoonklinkende theoriën, of aandrang van buiten, er toe zal overgaan, al de gouvernements-producten op Java te verkoopen, in plaats van ze naar Nederland te voeren en aldaar aan de markt te brengen.

« Het zal dan gedaan zijn met de markt van producten in Nederland, en de handel met al zijne bronnen van welvaart zal hier te lande te niet gaan, en Java zal geen ander belang meer hebben, dan om jaarlijks welligt nog bijdragen te leveren aan de schatkist, die al vloeide ze van geld over, niet zou beletten, dat de natie van lieverlede verarmde; maar, Sire! bij de vestelling der havens zullen de koloniale baten voor 's rijks schatkist jaarlijks afnemen; de voordeelen der in- en uitgaande regten, opiumpacht enz. zullen verminderen en, bij die vermindering van ontvangsten, zal vermeerdering van uitgaven komen; het douanenstelsel toch zal eene geheele hervorming en veel grooter personeel vorderen, terwijl voor de legermagt, om onder de dan veranderde omstandigheden duurzaam orde en rust te handhaven, uitbreiding noodig zal zijn.

« De ondergeteekenden herhalen het; — met bezorgdheid zien zij de toekomst te gemoet, want zij houden zich overtuigd, dat, bij het in werking treden van den hier bedoelden maatregel, de regtstreeksche geldelijke voordeelen voor 's rijks schatkist zullen verminderen, en handel, scheepvaart en nijverheid er een langzamen teruggang door zullen te gemoet gaan; met aandrang, maar met gerustheid, onderwerpen zij hunne belangen, die van hunne industrie, van zoovelen, die daarmede in verband, staan, en, zij schromen niet te zeggen, die des vaderlands aan Uwer Majesteits wijsheid, met het eerbiedig verzoek, dat het U. M. moge behagen den genomen maatregel af te keuren, en de uitgevaardigde ordonnantie terug te brengen binnen de palen, daaraan aanvankelijk gesteld, dat nog mogelijk is, daar ze eerst, den 31sten Mei 1859, in werking treedt, en het herstel van het voorgenomene dus nog doenlijk is.

« De adressanten vertrouwen, dat U. M. regering eer het te laat is, maatregelen zal weten te keeren, die de belangen van het dierbaar vaderland in gevaar brengen, dat U. M. regering die belangen zal op den voorgrond plaatsen, en zij bevelen zich met die belangen in U. M. vaderlijke zorg, in allen eerbied dringend aan.

(Volgen de handteekeningen.)

(Wordt Vervolgd.)

's Gravenhage, 21 Jan. Z. K. H. de Prins van Oranje is in zoo ver van zijne ongesteldheid hersteld, dat hij gisteren middag, den 20sten Januarij, een bezoek bij Z. M. den Koning heeft afgelegd.

ENGELAND.

Londen, 18 Jan. Het ligt in het wezen van despotieke regeringen, dat bij haar alles afhangt van de grillen, de luimen van een enkelen persoon, en daarom kunnen in een dusdanig geregeerd land de politieke gebeurtenissen verrassender wezen, dan in constitutionele staten, waar zij uit het gemeenschappelijk beleid van de kern der natie voortvloeijen!

Een enkel woord dus, eene enkele magtspreuk van den keizer der Franschen, en . . . Europa gelooft aan den oorlog; maar ook een enkel woord ontvloeit andermaal aan zijne lippen, en . . . alles is gerustgesteld en rekent weder op den vrede.

Daarom ook hebben wij achtereenvolgens vernomen: Dat het onwaar was, dat Louis Napoleon de ontruiming van den Kerkelijken Staat door de Oostenrijksche troepen zou gevorderd hebben, en dat Oostenrijk, in eene aan de mogendheden gerigte nota, de verklaring heeft afgelegd, den pacha van Belgrado slechts onder *die uitdrukkelijke voorwaarde* hulptroepen toegezegd te hebben, wanneer dit de toestemming en goedkeuring der mogendheden kon wegdragen.

Overigens heeft de *Constitutionnel* heden weder in een nieuw hoofdartikel der vrede afgekondigd; het telegram van dit feit deed onmiddelijk alle publieke fondsen bij ons rijzen.

Bij zoodanigen stand van zaken, heeft de *Times* dan ook het volste regt, wanneer dit blad heden, in zijn leading-artikel, aan zijne billijke verontwaardiging lucht geeft, en keizer Napoleon toeroept, dat hij, sedert 1 Januarij, op eene onverantwoordelijke wijze, met de rust van Europa gespeeld en aan alle natiën de vrees ingeboezemd heeft, als stond de gelukkige loop der ontwikkeling van handel en nijverheid op het punt om afgebroken te worden, en dit alles alleen, om aan de luimen van een despoot, en aan de eerzucht van een zwak koningje voldoening te geven! De *Times* gelooft dus ook, dat het Napoleon wezentlijk ernst was met den krijg, en dat hij daarvan alleen heeft afgezien, omdat . . . geheel Frankrijk dien afkeurde.

Desniettegenstaande wordt de wapening alom, in Engeland, in Frankrijk, Oostenrijk, Piëmont, Pruissen en Rusland voortgezet, en nemen de verontrustende bewegingen in Italië meer en meer toe; evenwel wil de *Constitutionnel*, dat wij aan den vrede moeten gelooven. Men zegt (doch zonder den grond aan te geven waarop) dat generaal Lamoricière zijne dienst in den italiaanschen veldtogt zou hebben aangeboden. Maarschalk Pélissier en generaal Canrobert zijn tegen den oorlog."

Van een andere zijde leest men, dat het niet zeker is of een vlugschrift, *Aurons-nous la guerre?* dat in vredelievenden zin geschreven is, zal mogen worden uitgegeven; terwijl een derde correspondent verzekert, dat hij, op grond van onderscheidene inlichtingen, de overtuiging mag mededeelen, dat de fransche keizer oorlog in den zin heeft.

Het is mogelijk en te wenschen, dat al deze vreesverwekkende berigten vervallen door een paar officiële woorden, die duidelijk genoeg zijn, om de gemoederen van een pijnlijke onzekerheid te ontheffen, die steeds aanhoudt.

Het bijzonder zachte jaargetijde schijnt nadeelig voor de gezondheid te zijn en, in de eerste week van Januarij, steeg de sterfte te Londen tot boven de 1400, zijnde een zeer ongunstig getal. De geboorte overtrof echter de sterfte.

De afschaffing der kerkdiensten, ter herdenking van het „buskruid-verraad" en van het martelaarschap van Karel I en het herstel der Stuarts, in de laatste parlementszitting vastgesteld, is eindelijk door koninklijk besluit bekrachtigd.

Volgens berigt uit Corfu, zou het ionische parlement, den 25 dezer maand, door den heer Gladstone, als voorloopig commissaris, geopend worden. Van de engelsche zijde wordt de hoop gevoed, dat van de 40 afgevaardigden slechts weinige voor hervormingsmaatregelen, zonder inlijving bij Griekenland, zullen stemmen.

Londen, 20 Januarij. Zoo als vermoed werd, was de loftuiting, die de meeste bladen aanhieven over den maatregel, aangaande de fransche paspoorten, voorbarig. Het artikel van den *Moniteur* beduidt niets en is, even als de oostenrijksche nota en andere berigten, door den *Morning Post* per telegraaf medegedeeld, vervat in een zin, die het fransche gouvernement in een gunstig licht stelt. De *Morning Herald* houdt heden nog eene hoogdravende lofrede op den franschen keizer (denkelijk eene uitboezeming van lord Malmesbury), over de vrijheid van visa en wenscht in het belang der menschheid en der beschaving, dat de gemeenschap en volkomen vriendschappelijke gezindheid der beide natiën lang mogen bestaan.

De *Morning Post* beweert heden dat, hetzij op de eene, hetzij op de andere wijze, er geen einde aan den steeds onheilspellenden toestand van Italië komen kan, dan door het ophouden der oostenrijksche heerschappij over Lombardije. Dit *moet* geschieden en het is waarschijnlijk tevens de wensch of het besluit des franschen keizers, hetzij met of zonder verzoenende nota's van Oostenrijk. Dat doel schijnt vastgesteld, en de keus der middelen, om er toe te geraken is eene ondergeschikte kwestie.

Het voltigeren van den *Times* in politieke vraagstukken verschaft steeds een onderhoudende lezing. Gisteren schreef het blad, dat het gevaar voorbij was. Heden leest men in zijn beursberigt, ingelijks gisteren geschreven, dat er onder den handelstand in Frankrijk eene groote vrees bestaat voor de geneigdheid des keizers, om een voorwendsel tot den krijg te vinden, en dat elke inwilliging slechts een teeken zijn zal voor nieuwe eischen.

Ook de *Morning Advertiser* maakt de aanmerking, dat de *Times* gisteren de kwestie van vrede of oorlog uit een veel te gunstig oogpunt beschouwde. Hetzelfde blad berigt, dat het engelsche garnizoen te Malta over het algemeen uiterst verontwaardigd is over eene order, den 10 Januarij ll. bekend gemaakt, en volgens welke de wacht onder het geweer moet komen, wanneer de aartsbisschop van Malta voorbijgaat, en verpligt is het geweer te presenteren, als de hostie vertoond wordt. Het voorbeeld van kapitein Sheffield, die geweigerd heeft deze order te gehoorzamen, zal waarschijnlijk navolging vinden, waartoe die weigering ook moge leiden, bij hen die vrijheid van geweten als een regt vorderen. De tegenwoordige gouverneur van Dover werd vroeger te Malta om dezelfde reden uit de dienst ontslagen."

De correspondentiën uit Parijs, die geacht worden de beste inlichtingen te bevatten, zijn nog verre van vredelievend. Zoo leest men in den *Globe*: „De dagbladen hebben onlangs een ongerijmd berigt opgenomen, aangaande eene bijeenkomst van Napoleon III met keizer Frans Joseph. Er bestond aan deze zijde van den Rijn nimmer zulk een voornemen en de boodsing is even waarschijnlijk als vroeger, ofschoon de *Moniteur* het oorlogzuchtige antwoord van het sardinische parlement op de troonrede niet mededeelt. De geheele sardinische magt is thans vereenigd tusschen Alessandria en Turijn. Een vrijwillige nationale garde van 15,000 man wordt met grooten ijver gevormd en neemt de groene montering aan van de bersaglieri, die zeer veel dienst deden in de Krim. Al de verdedigers van Rome en Venetië in 1849 zijn aangesteld als officieren. Een neef van cardinaal Antonelli heeft Parijs verlaten, om dienst te nemen in Sardinië. Guerrazzi had een deputatie van Italianen gevormd, om bij den keizer hunne opwachting te maken, doch werd verwittigd, dat het oogenblik daartoe niet geschikt was."

Overigens heeft de heer Bright gisteren, te Bradford, zijn hervormings-ontwerp tot in de kleinste bijzonderheden uiteengezet en toegelicht. Twee dingen zijn hierbij echter bijzonder opmerkelijk. Vooreerst het gevoelige onderscheid tusschen de vroegere, revolutionaire kreten, waardoor zich zijne te Birmingham gehouden rede onderscheidde, en den toon, thans door hem aangeslagen; en, ten andere, het hervormingsontwerp, nu door hem voorgesteld.

Het ministerie had, uit zijne te Birmingham gehouden rede, de hoop opgevat, dat die excentrieke, opgewonden man met een geheel abstract, onpractisch, dus onuitvoerbaar, ontwerp zou voor den dag komen; in één woord, met een plan, dat voor de rust en veiligheid van het cabinet volstrekt onschadelijk zou wezen. Maar . . . de heer Bright is Engelschman; dus zeer onderscheiden van de hervormers op het vasteland, die zoo vaak tot uitersten vervallen, en er zich in hunne schoone theoriën weinig om bekommeren, of hunne denkbeelden ook practisch mogelijk zijn.

Wat Bright voorstelt, is, van den aanvang tot het einde, weldoordacht, is houdbaar; hij heeft eene onbegrijpelijke zorg aan de volmaking van zijn ontwerp te koste gelegd. Derby zal dan ook moeijelijk stand kunnen houden, wanneer zijn hervormings-programma beneden het ontwerp van Bright blijft. Slechts iets verstrekt, dien ten gevolge, den Tories nog tot hoop en troost, het is dit: Bright heeft eene scheuring in het kamp der liberalen te weeg gebragt, die wel ten voordeele van het cabinet zou kunnen werken. Immers hij neemt, in zijn ontwerp, het beginsel van ballotage op, terwijl lord John Russell volstrekt tegen elke geheime stemming is.

En daardoor zullen er dan, bij den aanstaanden worstelstrijd, drie partijen tegen elkander overstaan; te weten: de ministeriëlen, die, zonder nog te weten wat Derby zal voorstellen, met Derby vallen of staan; de radicalen, die voor Bright zullen strijden, en de gematigd liberalen, welke lord John ter zijde staan. Behalve deze, is er nog een, die eigentlijk volstrekt geene hervorming wil, die daarom ook steeds alle verwachting door bedriegelijke beloften misleid heeft, en die man is Palmerston.

Maar de hervormings-quaestie is niet eene zaak, die slechts het inwendige van Engeland alleen betreft; zij zal van beslissenden invloed ook op het buitenland wezen! Zoo veel kan ik u verzekeren, dat Derby zijn ontwerp nog niet heeft afgewerkt, omdat hij alvorens het laatste woord van Bright afwachten wilde."

Londen, 20 Jan. De regering heeft een corps ambtenaren bijeengebragt, dat spoedig naar Japan zal vertrekken. Onder deze bevinden zich verscheidene jongelieden, die alleen medegaan met het doel, om de Japansche taal aan te leeren en de zeden en gebruiken der Japanezen te bestuderen, ten einde, zoowel als tolken als anderzins, voor de Engelsche onderdanen werkzaam te kunnen zijn, die betrekkingen met Japan hebben aangeknoopt of zullen aanknoopen.

— Nopens de bereids berigte aardbeving in Californië, kan nog worden gemeld, dat de steenen gebouwen te San Francisco op verschrikkelijke wijze heen en weêr geslingerd zijn, en dat, aangezien de schokken even na middernacht plaats hadden, de inwoners zeer angstig waren geweest. Ook in andere plaatsen van dien staat werd de schudding waargenomen. Te Stockton was zij even sterk als in San Francisco, terwijl de schudding te Sacramento minder hevig was. Te San Jose was zij echter nog zwaarder en heeft veel huizen doen kraken en beschadigd. Op anderhalve mijl afstands der laatste plaats, waren op eene plek van den grond scheuren ontstaan, waaruit, volgens den *Boston Post*, dagen na de aardbeving nog zware dampen opstegen.

FRANKRIJK.

Parijs, 22 Jan. Graaf Walewski en graaf Kisseleff hebben elkander, op een door den laatsten gegeven diner, ondubbelzinnige blijken van sympathie gegeven. Graaf Kisseleff heeft op de gezondheid van de keizerlijke familie gedronken en graaf Walewski op die van den keizer van Rusland. Men heeft gezegd, dat baron von Hübner van tafel was opgestaan; dit is echter onwaar, en het eenige incident, dat plaats heeft gehad, is de ontvangst van de dépêche, waarin het antwoord van Oostenrijk over de Servische quaestie vervat was.

— Heden is er eene proef genomen met het middel van den heer Carteron, strekkende om de schouwburg-decoratiën onbrandbaar te maken, en met het beste gevolg gelukt. De proefneming geschiedde in de caserne der pompiers, straat de la Paix, in tegenwoordigheid van de heeren Royer, directeur der opéra, Dormeuil, directeur van den schouwburg van het Palais Royal, Armand, directeur van de Gaieté, en de la Condamine, commandant der sappeurs-pompiers. De vlammen zijn zoo digt mogelijk met de coulisses in aanraking gebragt, doch deze vatten geen vuur. Het rapport der commissie is nog niet bekend.

EGYPTE.

(*Van onzen particulieren Correspondent*).

Alexandrie, 2 Februarij. Zoo als u bekend is, was Heer Sabatier, Agent en Consul-Generaal van Frankk alhier, belast met de regeling der aangelegenheden Djeddah, betreffende den moord op de Christenen geeegd, in Junij des voorgaanden jaars.

De Fransche Agent werd bijgestaan door een enlschen en turkschen afgevaardigde.

De Heer Sabatier is, den 22sten Januarij, met het orlogsfregat Duchayla te Suez teruggekeerd.

De veiligheid der Christenen, de eer der vlag en de st te Djeddah is volkomen hersteld.

Het is den franschen afgevaardigde mogen gelukken, voornaamste aanleggers van den moord uit te vorhen en hen hunne regtmatige straf te doen ondergaan.

De Kaïmakan en twee Kadis (Regters) zijn ter dood eroordeeld en zullen hunne straf te Constantinopel ndergaan. Zij worden dagelijks te Suez verwacht, aarheen zij zullen vervoerd worden op eene boot r egyptische Medjedieh company.

Acht der voornaamste kooplieden zijn tot levenslanen dwangarbeid veroordeeld.

Een rijk grondeigenaar, een der voornaamste aaneggers der gepleegde gruwelen, is te Djeddah onthoofd, n tegenwoordigheid van eene groote volksmenigte.

De schadeloosstelling is bepaald op 5 millioen francs.

Deze schrikkelijke strafoefening heeft op de bevolking e Djeddah den diepsten indruk gemaakt. De Christeen zijn in volkomene veiligheid.

De berigten, ons uit Berbera geworden, zijn onbeaald. Sommigen beweren, dat de pest aldaar hevige erwoestingen aanrigt; anderen integendeel meenen, at niet de pest heerscht, maar alleen eene soort van yphus, die met genoemde ziekte veel overeenkomst heeft. In Egypte laat de gezondheidstoestand niets te wenchen overig.

Van den voltooiden spoorweg tot Suez wordt door e mailreizigers ijverig gebruik gemaakt. Die baan chijnt zeer goed te zijn.

De scheepvaart tusschen Egypte en Nederland wordt evendiger. Heden liggen er 8 Nederlandsche schepen n deze haven.

De egyptische Medjedieh Company op de Roode zee reidt zich meer en meer uit. Zij telt reeds drie schoone toomvaartuigen, waarvan er twee in Nederland gebouwd zijn.

De Onderkoning blijft steeds bij zijn besluit volharden, ten opzigte der doorgraving van de landengte van Suez. In Frankrijk is dit ontwerp eene volkszaak geworden en telt men 23 duizend aandeelhouders in de volksklasse.

De eerste storting van 50 francs heeft plaats gehad bij de inschrijving in November, de tweede storting van 50 francs geschiedde in Januarij. Wat voor al, voor het vertrouwen in deze zaak pleit, is, dat beide stortingen van 50 francs, die eerst in Julij 1859 en in Januarij 1860 gevraagd werden, door een aantal aandeelhouders reeds zijn overgemaakt.

De gestorte gelden berusten in de fransche bank. De Heer de Lesseps wordt de volgende maand hier verwacht.

De laatste berigten uit Europa schijnen van meer vredelievenden aard te zijn. Wel blijft de spanning tusschen Oostenrijk en Frankrijk voortduren; maar in het algemeen gelooft men niet aan den oorlog.

BRITSCH INDIE.

De berigten uit Britsch-Indië zijn niet veel beteekenend. Zij loopen tot den 17den Februarij en behelzen hoofdzakelijk het volgende.

De *Lahore Chronicle* bevat een brief uit Cabul, waarin het volgende voorkomt.

De 18den Januarij gaf Mirza Hyder Ali, Mooktar van Sirdar Gholam Moheenddeer Khan, kennis, dat Sirdar Shere Ali Khan de tijding had ontvangen, dat omstreeks 40,000 Russen het grondgebied van Persie zijn binnengetrokken en voornemens waren, over Herat en Candaha naar Hindostan te rukken. Bijaldien de Sultan van Turkije zich tegen hun voorttogt aankantte, hadden zij van hunne regering in last gekregen, de zaken vooraf met hem uit te maken. Ook de Shah van Persie verzamelde zijne krijgsmagt.

— De *Englishman* zegt, dat het Gouvernement voornemens is, de regten op den invoer te verhoogen. Men berekent, dat een jaarlijksche verhooging van een millioen ponden sterling, zonder eenig ernstig nadeel voor den handel, op deze wijze kan worden verkregen. Daar de drie presidentschappen, met uitsluiting van Singapore, omstreeks 15 millioen opbrengen, zouden er 7% ad valorem meerder moeten geheven worden. Dit is eene groote verhooging, maar de inkomsten moeten toch ergens van daar komen. De invoering daarvan vereischt eene zorgvolle behandeling en meer inzigt, dan wij vreezen, dat het tegenwoordig bestuur bezit.

— Het vroeger medegedeelde berigt, dat Tantia Topee en Nanah Sahib dezelfde persoon zoude zijn, wordt thans door de *New Times* officieel tegengesproken.

— De *Bombay Standard* verklaart, dat het gevecht tegen de Rohillas met eene zegepraal van het contingent geeindigd is. Na den terugtogt van Chickamba, werd eene afdeeling ruiterij achtergelaten, om den vijand gade te blijven slaan. Een geveinsde terugtogt deed de Rohillas uitkomen, waarop zij gelijktijdig door het 2de en 3de regiment cavallerie van Hydrabad werden aanvallen. Het terrein was ongeschikt voor de ruiterij, doch in een handgevecht weken de Rohillas en werden met groot verlies uit elkander gejaagd.

— De *Delhi Gazette* berigt, dat Tantia Topee, op zijn togt naar Joudhpore, door kolonel Honnor ontmoet werd. Tweehonderd man vielen in den strijd en de overigen werden op de vlugt gejaagd. De schatten van Gwalior moeten, naar wij vernemen, reeds uitgegeven zijn.

— De *Bombay Standard* berigt, dat de inwoners van Socotara hevig tegen de Engelschen in gisting zijn. De bevelhebber van de *Polymnie*, die dit eiland om water aandeed, werd gewaarschuwd, dat het volk voornemens was, hem en zijne manschappen te vermoorden, uit wraak voor het bombardement van Djeddah. Gelukkig was een Christen-Arabier in staat het volk mede te deelen, dat het schip een Fransch en geen Engelsch was. De bloeddorstige inlanders schijnen te vergeten, dat zij Britsche onderdanen zijn. Onze autoriteiten zouden overmits een aanranding van Engelsche schepen spoedig straffen.

De *Mofussilite* deelt mede, dat de Britsche regering de wederoprigting van meisjesscholen goedgekeurd en de beoefening der Engelsche taal, op alle de Tehseelee scholen in het Noord-Westen, ingevoerd heeft.

— Een correspondent van de *Lahore Chronicle* schrijft van Goruckpore, dat de ontwapening in dat district snel voortgaat. In de stad-alleen zijn 10,000 wapenen overgeleverd.

— De *Delhi Gazette* berigt, dat Brigadier Horsfold, met toestemming van Jung Bahadoor, de heuvelen is binnengetrokken, om den Nanah te vervolgen. De regent-zelf is niet ver af, en men verwacht, dat de vijand eindelijk zal gegrepen worden.

— Een berigt van Jaulnah, dd. 20 Januarij, deelt mede, dat kolonel Campbell, op zijn marsch naar Lonar, door 3000 Rohillas van Deccan overvallen is, die zijne bagage en kameelen bemagtigden en hem-zelf wondden. Gelukkig was brigadier Hill in de nabijheid, die een detachement ter hulpe zond, waardoor kolonel Campbell bij magte was, den opstandelingen wederstand te bieden. In het gevecht, dat daarop volgde, werd kapitein Mac-kinnon gedood en kolonel Clackston zwaar gewond. Vier inlandsche officieren en zes sowars sneuvelden. De vijand heeft, met achterlating van 250 dooden, de vlugt naar de bergen genomen, van waar men trachten zal hem te verdrijven. Sir Hugh Rose, die zich te Jaulnah bevond, is den volgenden dag naar Seloo opgerukt.

— De Pinang Gezette van 19 Februarij behelst het volgende:

De Gouverneur-Generaal heeft bekend gemaakt, dat de hoofdstations in Oude, ten zuiden van de Gogra, dat is: die van Lucknow, Fyzabad, Sooltanpore, Rey Bareilly en Seetapore, al de stations van de Rohilkundafdeeling en de stations van Goruckpore, Azimgurh, benevens de afdeelingen van Jounpore en Benares wederom voor het verblijf van dames en hare gezinnen geopend zijn.

— Een voorstel, om de spoorwegstations in Indië, in staat te stellen, een kort beleg door te staan, is thans bij het Bestuur van Britsch Indië in overweging. Men stelt voor, de stationswerken met een gracht en een eenvoudigen muur te omringen, voorzien van torens, die kunnen gewapend worden, doch in vredestijd tot magazijnen zouden strekken. Al de gebouwen zouden echter met schietgaten worden voorzien.

CHINA.

De berigten van Honkong loopen tot 15 Februarij. Het nieuws in onbeduidend.

Lord Elgin bereikte, den 2den Februarij, Hongkong en vertrok den volgenden dag naar Canton. Z. E. is drie mijlen boven de stad geankerd en, men zegt, dat hij aldaar eenige dagen zal blijven en alsdan naar Wei-chow gaan, om een onderhoud met Hwang, den onderkoning, te hebben. De geallieerden hebben een togt naar Fayune gemaakt, waaromtrent niets is uitgelekt. Eene expeditie naar de 96 dorpen liep mede, zonder voorvallen, af.

Men zegt, dat de Fransche vloot, in den loop dezer maand, Turon baai zal verlaten en naar Segoue vertrekken, om aldaar de krijgsoperatien te beginnen.

Eene expeditie is naar Cupchi — de inwoners van welke plaats de passagiers en bemanning van de gestrande stoomboot *Five Brothers* hebben aangevallen, — vertrokken. Een geringe tegenstand werd ondervonden, doch weldra werden de bewoners gedrongen, eene som van $ 2500, als eene boete voor hun misgedrag tijdens de schipbreuk, te betalen.

De *Fiery Cross* bragt berigten tot den 19den Februarij van Hongkong. De *China Mail* zegt, dat de tijding der benoeming van een nieuwen gouverneur van Hongkong ontvangen is. Lord Elgin is naar Macao vertrokken en zoude van daar naar Hainan en Cochin China gaan, om tegen den 26sten weder te Hongkong te zijn.

Ook zoude, naar het gerucht liep, graaf Elgin zijn broeder, den Heer Bruce, nieuw benoemd ambassadeur te Peking, te Singapore ontmoeten en met hem den terugtogt naar China aannemen.

De keizerlijke commissarissen bevonden zich nog steeds te Shanghae.

SIAM.

Berigten van Bangkok deelen mede, dat Senor Guimarez, de gouverneur van Macao, den 21sten Januarij, in een portugeesch oorlogschip aldaar is aangekomen, met het doel om, als gevolmagtigde van Z. M. den koning van Portugal, een nieuw tractaat met Siam te sluiten. Hij werd met dezelfde eerbewijzen, als vroeger de Engelsche en Fransche gevolmagtigden, ontvangen. Het tractaat, dat gelijk is aan dat met Frankrijk, werd den 10den Februarij geteekend. De handel te Bangkok was levendig. De lage vrachten vragen producten en al de voornaamste artikelen werden tot hooge prijzen verkocht. Dit zal waarschijnlijk de vermeerdering van productie in dit land ten gevolge hebben.

PHILIPPIJNSCHE EILANDEN.

Manila, 9 Februarij. Er valt zeer weinig nieuws mede te deelen. Het berigt is juist aangekomen, dat het Deensche schip *Adèle*, dat voor Fransche rekening was ingehuurd, om benoodigdheden van Sual naar Cochin-China over te voeren, bij zijn vertrek van Sual, op eene rots bij de monding der haven, gestooten heeft en geheel verongelukt is. Verdere bijzonderheden kwamen ons deswege niet ter ooren. Wij hebben hier zeer buitengewoon weder. Tot de laatste dagen was het storm- en regenachtig, een ongehoord iets voor dezen tijd van het jaar. Sommige nachten zijn zeer koud, andere warm geweest. Verleden week voelden wij des Zondags een hevigen schok van aardbeving, die nogtans slechts weinige seconden aanhield. Des Zaturdags werd, in den namiddag, een nieuwe schok gevoeld of liever drie schokken, de een na den andere, waarvan de beweging $2^1/_2$ minuut duurde. De hitte was op dat uur zeer drukkend.

Wat is de geest van het nieuwe reglement op de landhuur in de Vorstenlanden?

Reeds dikwerf hebben wij er op gewezen, van hoe veel gewigt duidelijkheid, naauwkeurigheid en een logisch verband op het gebied der wetgeving is, en welke wijde deur voor dwalingen aan den eenen, en opzettelijke misbruiken aan den anderen kant, en door onduidelijke, niet genoegzaam gepreciseerde wetsbepalingen wordt opengezet; de reeds vroeger beprokene, en thans, tot *geen gering nadeel van industrie en handel*, nog niet opgeloste, aan deze zelfde bronnen ontvloeide verwikkelingen, door de invoering van het nieuwe reglement op de landhuur te Soeracarta en Djocjocarta, in het leven geroepen, drukken andermaal het zegel op dit ons beweren.

Wij betreuren het, dat een, op zich-zelven, zoo *weldadige* maatregel, welks eigentlijke strekking is, de landhuur in de Vorstenlanden te bestendigen en er meer uitbreiding, zoowel wat den duur als den omvang betreft, aan te geven, dus handel en industrie te ondersteunen en op te heffen, alleen door *verkeerde* interpretatie van wetsartikelen en miskenning der *allereerste regtsbeginselen*, niet alleen zijn doel — voorshands trouwens — geheel mist, maar, reeds bij den aanvang, in plaats van het gehoopte heil, de schromelijkste verwarringen aanrigt.

Wij zeggen: „in plaats van het gehoopte heil"; want het nieuwe reglement heeft onmiskenbaar eene milde strekking!

Was immers vroeger de termijn voor de landhuur in de Vorstenlanden slechts op *vijftien* jaren vastgesteld, thans is die tot *twintig* jaren uitgestrekt; en, scheen men van te voren weinig genegen, het aantal landhuurders aldaar te vermeerderen, het nieuwe reglement heft deze beperking op en stelt de baan voor nieuwe ondernemers naast de oude open.

Door deze milde, ten grondslag gelegde beginselen, is de landhuur in de Vorstenlanden eene nieuwe phase ingetreden; het spreekt van zelf, dat er nu ook, voor de *toekomst*, dat wil zeggen, voor de *bijkomende* huurders, andere bepalingen en verordeningen onvermijdelijk waren, en zoo werd dan het besprokene reglement in het leven geroepen.

Daar echter dit reglement op meer vrijzinnige beginselen en grondslagen berust en, gelijk wij toonden, op *uitbreiding* doelt zoo kan het onmogelijk *tevens* eene *beperkende* strekking, en veel minder nog eene *terugwerkende* kracht insluiten, als welke — omdat zij met de *allereerste* regtsbeginselen strijdig is en zich alleen door de tirannen-spreuk: „*Ik wil het zóó, en mijn wil is wet*", zou laten regtvaardigen — niet *kan* opbouwen, maar alleen afbreken en alles uit zijn verband rukken. De *geest* dezer wet is dan ook, gelijk die van alle billijke en wijze verordeningen, slechts om, met eerbiediging van *reeds verkregene* regten, nieuwe regelen voor de toekomst vast te stellen.

Duidelijk spreekt hiervoor art. 3 van dit reglement. Dit art. toch zegt uitdrukkelijk: „Wie in de rijken Soeracarta of Djocjocarta wenscht te huren gronden voor den landbouw, moet" enz; maar het zegt *niet*: „Wie in de rijken Soeracarta of Djocjocarta voortaan wenscht te huren gronden voor den landbouw, *onverschillig of hij reeds huurder is*, of dit eerst tracht te worden, moet" enz. Want, dit toch had het zeer zeker *moeten* zeggen, ware het inderdaad des wetgevers doel geweest, de nieuwe wet terugwerkend te maken en oude regten te ontbinden, omdat, zonder zulk een *opzettelijk* appendix, of bijvoegsel tot het artikel, geen gezaghebber er, in de verste verte, aan zou denken, eener nieuwe wet eene *retroactieve* kracht toe te schrijven.

Reeds naar deze theorie *alleen* — welker juistheid wij boven elke bedenking verheven achten — hadden de Indische besturen, bij de toepassing der nieuwe wet, het noodige onderscheid behooren te maken tusschen de oude en nieuwe huurders, op gelijke wijze als men dit bij elke vernieuwde wetgeving *moet* doen, wil men niet *alles* uit zijn verband rukken, verwarring in plaats van orde stichten, en wettige regten vertrappen, in plaats van die te verbeteren en volkomener te maken. Maar gewis hadden de Ind. besturen *niet mogen* uit het oog verliezen, wat ieder helder verstand, bij den eersten blik, ook in *dit stuk*, ontwaart, namelijk, dat men dit onverwrikbare regtsbeginsel niet miskend, en daarom ook in dit reglement, hoe *onduidelijk* geredigeerd, nogtans, als eene onmiskenbare *overgangsbepaling*, opgenomen, en daardoor de vereischte grens tusschen de oude en nieuwe huurders getrokken heeft. Wij behoeven, om dit te betoogen, er slechts op te wijzen:

„Dat de bepalingen, voorkomende sub *a, b, c, d* en *e*, in art. 4, als van *preventieven* aard zijnde, slechts op nieuwe huurders kunnen betrekking hebben, even als die, sub *a, b, c* en *d* van art. 6, op de toekomstige inhuur van landen van algemeene toepassing zijn. Want daar er, bij eens *verkregen* regten, aan geene *preventieve* middelen meer *kan* gedacht worden; daar men *bezeten* regten slechts represseren of beteugelen kan, en hier toch blijkbaar *preventieve* maatregelen worden voorgeschreven, zoo kunnen deze ook op de *oude* huurders *niet* worden toegepast, als welke alleen door een *bewezen* vergrijp en wangedrag hunne regten verbeuren en *repressieve* maatregelen wettigen kunnen.

Voor de contracts-verlenging dezer *oude* huurders moesten dus ditmaal, dat wil zeggen, in de overgangs-periode, of met andere woorden, bij de *invoering* van het nieuwe reglement — want in de toekomst moet de wet voor allen gelijk worden — *andere*, hunne regten waarborgende, echter zich, onder billijke voorwaarden, ook nu reeds het regt der repressiviteit voorbehoudende, maatregelen getroffen worden. En, die zijn er ook in art. 11 — zal anders dit artikel, als eene doellooze herhaling van art. 4, geen volslagen pleonasmus of overtolligheid wezen — die zijn er ook, zeggen wij, in art. 11 *positief* nedergelegd.

Jammer slechts, dat wij hier weder op die duisternis en verwarring stooten, over welker schadelijke werking, en vooral op het gebied der wetgeving, wij in den aanhef van dit ons artikel klaagden.

In dit ééne artikel toch worden *drie* zeer verschillende gevallen, zonder de minste *scheiding*, onder elkander geworpen, te weten: toestemming tot huur — waarschijnlijk eene vergissing, omdat deswege de *noodige* bepalingen in art. 4 volkomen zijn vastgesteld — *verlenging* van huur, die echter, als reeds bij art. 6, alin. 2, in al hare vereischten bepaald, *hier*, blijkbaar, slechts op de *oude* contractanten, in het tijdstip der *invoering* van het nieuwe reglement, ziet — en eindelijk *afstand en overdragt* van huur.

De *drie* elementen, in dit artikel opgenomen, laten zich dus gereedelijk tot *twee* terugbrengen, namelijk: *verlenging* en *afstand* van huur. En, dat de wetgever in dit art. bepaaldelijk het oog op de *regten* der *oude* huurders had, zullen wij nu onomstootelijk bewijzen.

De bepalingen, in dit artikel sub *b* en *c* voorkomende, omstandigheden schetsende, die bij de, in hunne uitgestrektheid zoowel als in den aard hunner productie, genoegzaam bekende landen van *oude* huurders, slechts een onderzoek naar het *bekende* zouden voorschrijven, zoo hebben deze, met de bepaling sub *d*, slechts betrekking op *gedeeltelijken* afstand (splitsing), of *algeheele overdragt* van de huur, en blijft dus alleen de bepaling sub *a* voor de eigentlijke *verlenging* van huur-contracten over.

Maar, juist omdat men hier de regten der *oude* landhuurders, bij het *invoeren* van het nieuwe reglement, heeft op het oog gehad, zijn ook hier de bepalingen sub littera *a*, geheel van *repressieven*, en *niet* van *preventieven* aard, en wordt daarin ook *geen woord* gesproken van hetgeen in art. 4, sub littera *b*, als eene *conditio sine qua non* gesteld wordt, namelijk: het *op nieuw, door een gezworen landmeter, doen opmeten en in* KAART *brengen van den weder in te huren grond*.

Slechts van den *nieuwen* huurder en inhuurder worden dan deze formaliteiten, bij art. 5 en 6 vastgesteld, gevorderd; voor den *ouden* huurder is het thans genoeg, dat men hem *niets strijdigs* tegen de vereischten, voorkomende in art. 11, sub littera *a*, *kan ten laste leggen*, en, de door het Gouvernement hem eenmaal verleende goedkeuring verstrekt hem *dan* tot waarborg voor zijn verworven, onverwrikbaar regt!

Ware dit zoo niet, welken waarborg zou dan de inachtneming van alle mogelijke formaliteiten *ooit* voor de toekomst *kunnen* opleveren, daar de willekeur des wetgevers andermaal, na eenigen tijd, kon goedvinden, nieuwe wetten met terugwerkende kracht in te voeren, zijne eigene vroegere handelingen te niet te doen, en *verkregene* regten door nieuwe verordeningen willekeurig te verbreken.

Wij zeggen, dat de Regering daardoor tevens hare eigene handelingen vernietigen, en daardoor elken waarborg opheffen zou; en, dit is zoo!

Eenmaal toch hebben de oude huurders, van wie hier sprake is, volgens de toenmaals geldige verordeningen, genoegzame aanduiding en omschrijving van hunne te huren gronden ingediend, zoo als de Regering *die toenmaals vorderde en doelmatig achtte*, Door haar werden daarom ook de geslotene contracten goedgekeurd en als zoodanig geregistreerd. Wat zou nu het ignoreren dezer daadzaken anders wezen, dan eene feitelijke vernietiging harer eigene handelingen, een verbreken van hare eigene, door de wet gewaarborgde verpligtingen?

Men ziet het, het was en *kon* des wetgevers meening niet geweest zijn, aan het nieuwe reglement eene terugwerkende kracht toe te kennen, en zelfs heeft hij getracht, alle mogelijke misvatting in dezen door de bepalingen in art. 11 — tegenover die van art. 4 5 en 6 — te voorkomen. Het is echter te betreuren, dat de *verwarde redactie* van art. 11, hetwelk eigentlijk de *overgangs-bepalingen* bevat, dit doel geheel verijdeld, en in Indië verwarringen in het leven geroepen heeft, waarvan, wat er nu ook verder gebeure, onze vaderlandsche industriëlen de *gevoelige nadeelen* moeten lijden.

Het Indische bestuur, intusschen blijft in zijne *noodlottige dwaling* volharden, en ziet niet in, dat, naar *zijne* verklaring van het reglement, art. 11 eene *zonderlinge, onverklaarbare overtolligheid* in de wet zou wezen. Van daar het officiële antwoord, op de requesten der oude landhuurders gegeven, en dat wij, ten bewijze van den *verkeerden* regtsbodem, waarop het Indische bestuur zich plaatst, hier laten volgen:

Bekendmaking.

„De waarn. resident van Soeracarta, ontvangen hebbende een gouvernements-besluit, dd. 7 October jl, No. 11, brengt bij dezen ter kennis aan heeren landhuurders en administrateurs, dat art. 1, en een gedeelte van art. 2, luidt als volgt:

Eerstelijk. „Den resident van Djocjocarta te kennen te geven, dat de Gouverneur-Generaal met hem instemt, dat de artikelen 3 4 en 5 van het reglement, betreffende de huur en verhuur van gronden voor den landbouw, in de rijken van Soeracarta en Djocjocarta, *Staatsblad* 1857, no. 116, toepasselijk zijn op ieder, die, na het in werking brengen van voorschreven reglement, in de gemelde rijken, gronden voor den landbouw wenscht te huren, onverschillig of hij vroeger al dan niet landhuurder geweest zij".

Ten tweede. „Enz. aan de adressanten, eenige landhuurders van Djocjocarta, Dorrepaal en Co. c. s. en eenige kooplieden te Samarang, te kennen te geven, dat hun daarin vervat verzoek niet voor inwilliging vatbaar is en dat de stipte opvolging van al de, bij het onder 21 December 1857 afgekondigde reglement, betreffende de huur en verhuur van gronden voor den landbouw, in de rijken van Soeracarta en Djocjocarta, *Staatsblad* 1857, No. 116, vastgestelde regelen en voorschriften, van hen wordt verwacht, ter voorkoming van de nadeelige gevolgen voor hen-zelven, welke uit eene afwijking van die bepalingen kunnen voortvloeijen.

Onder mededeeling voor zooveel noodig, dat zij zich met regtmatige bezwaren kunnen vervoegen tot het hoofd van het gewestelijk bestuur, hetwelk, in gemeenschappelijk overleg met den *Javaanschen* vorst of zijn rijksbestuurder, hunne belangen immer naar billijkheid zal voorstaan en behartigen." En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zoo zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd en geaffigeerd.

Soeracarta, den 16den October 1858.

De waarn. resident enz."

Wij gelooven het onhoudbare van zulk een regtsbodem, zoowel uit den algemeen erkenden regtsregel, *dat geene wet eene terugwerkende kracht kan hebben*, als uit het reglement-zelf, door eene kritische vergelijking van de artikelen 4—6, met art. 11, overtuigend aangetoond te hebben, en wenden ons thans met vertrouwen tot den Minister van Koloniën.

Wij weten, dat Z. Exc. reeds vroeger, op het vernemen van het gebeurde, maatregelen genomen heeft, om de gevolgen eener zoo verkeerde opvatting van de wet tegen te gaan. Die maatregelen schijnen echter niet genoegzaam afdoende geweest te zijn, om in den treurigen toestand der landhuurders — wier kapitalen vastliggen, welke de, door deze verwarringen wakker gemaakte hebzucht der verhuurders knevelt, en wier geheele toekomst daarenboven op het spel staat -- eene afdoende verandering te brengen. Wij koesteren echter van hem het zekere vertrouwen, dat hij zulk een toestand niet langer gedoogen, en het welzijn zijner onschuldige landgenooten — achtenswaardige familiën — niet minder dan dat der Indianen behartigende, zich beijveren zal, aan deze treurige, aan willekeur grenzende miskenning van regten en alle deerniswaardige, daaruit voortvloeijende gevolgen, voor goed een einde te maken!

A. H. en Eff. bl. (*Redactie.*)

Ingezonden Stukken.

IJS.

A. M. schreef in zijn artikel, voorkomende in het Bataviaasch Handelsblad van den 2den Maart jl. No. 18, het gebrek aan ijs, waarover thans overal geklaagd wordt, toe, aan de omstandigheid, dat het gouvernement geene premie voor den aanvoer van ijs op *Java* wilde toekennen, en dat de verkoop daarvan niet bij contract is geregeld.

Ten einde *A. M.* gerust te stellen, zij hier tot zijne informatie aangeteekend, dat bereids, bij gouvernements besluit van den 1stn Julij 1854 No. 10, is bepaald, dat voor elke ton ijs, op *Java* uitgeleverd, uit 's lands kas zal worden betaald, eene premie van *f* 10 — onverschillig of de aanvoer geschiede onder Nederlandsche, of vreemde vlag; terwijl het gouvernement, bij hetzelfde besluit, verklaard heeft, genegen te zijn, om, in verband met de behoeft, door renteloze voorschotten, den aanvoer van ijs en de daarstelling van bergplaatsen daarvoor, op *Java* te bevorderen, en overeentekomen voor de levering van bepaalde hoeveelheden ijs, ten behoeve der hospitalen.

Als een gevolge van dat besluit, is een contract met de firma *Chaulan Deeleman* getroffen, voor een geregelden aanvoer eener genoegzame hoeveelheid ijs voor de behoefte der Residentie *Batavia*, waarbij onder anderen bepaald is, dat aan haar uit 's lands kas jaarlijks zal worden uitbetaald een renteloos voorschot van *f* 15.000, mits zij zorge, dat die hoeveelheid jaarlijks niet minder dan 600.000 Amst. ℔ bedrage; zullende, bij gebreke daarvan, die firma over het geheele montant van het voorschot, rente moeten betalen van 9% 's jaars, terwijl, wanneer slechts een gedeelte der minimum hoeveelheid mogt zijn aangevoerd, ook slechts een evenredig gedeelte van het voorschot renteloos zal worden genoten, in diervoege, dat, voor elke niet aangevoerde 40 Amst. ℔, over één gulden van het voorschot, de hiervoren genoemde rente van 9% 's jaars zal moeten worden voldaan, ten ware de firma voornoemd mogt kunnen aantoonen, dat de mindere aanvoer niet aan haar kan worden geweten, maar veroorzaakt is door omstandigheden, ten eenenmale van haar wil onafhankelijk.

Uit het vorenstaande zal men kunnen ontwaren, dat het thans alhier heerschende gebrek aan ijs niet aan het gouvernement kan geweten worden.

De schrijver van het artikel in het Bataviaasch-Handelsblad wordt mits deze geraden, om in den vervolge niet over zaken te schrijven, waarvan hij geene kennis heeft, - en de Redacteur van dat blad opgemerkt, dat hij, alvorens een stuk in zijn blad optenemen, eerst dient te onderzoeken, of het daarin behandeld wordende onderwerp met de waarheid overeenkomt.

BATAVIA, *Maart* 1859. J. K.

(*Redactie*)

Nevensgaand stuk ontvingen wij ter plaatsing, doch laten *taal* en *stijl* geheel voor rekening van den schrijver.

(*Redactie.*)

Mijn Heer den Redacteur

Gaarne zou ik zien als UE. onderstaande advertentie kosteloos zout willen plaatsen in den *Java Bode*.

Niettegenstaande den schrijver van het stuk in den Java Bode van 26 Januarij no. 8 betreffende het vastzittende schip genoemd *Hillegonda Maria*? op het rif van Indromaijoe geheel onbekend met het *zeewezen* is, kan ik hem doen bewijzen dat hij een leugenaar is van het eerste zoort.

den Heer G: en welligt meerdere moet op een volgende keer wat voorzigtiger zijn in het plaatsen eener advertentie, ik raad hem ten sterksten om in dien zEd. weer eens tot tijdkorting uitvind om zoo eene laag denkende taal tegen de Nederl.-scheeps gezagvoerders schrijft om dan eerst den geheele overtuiging der waarheid dient te hebben, en geen *ontwijkende* taal van den waarheid moet plaatsen, den schrijver G: van dat stuk stelt hem zelfs na zoo hij welligt heeft vermeend eens *ferm* gedaan te hebben in zoo een belachgelijk dag ligt.

den 19ste Januarij smorgens ten 4 uur hoorde mijne stuurman van het vast zittende schip nood schooten, ommiddelijk zend bij den sloep aan land om het, mijn te doen weten, na een zeer moeijelijke ophaal tocht kwam mijne sloep ten 11½ uur te Indromaijoe aan, ik was bezig met uitklare en sluiten mijner ingenomene lading en kwam ten 12 uur omstreeks ten huisse van den Heer A. v. d. Gengten aan waar ik gelogeerd was, mijne tweede stuurman deelt mijn het nodige meede en zend daar op berigt in tot den WelEdele Heer Adsistent Resident, onmiddelijk was zEd: bij mijn, na kort beraad werden de nodige praauwen geprest en daarna ging men gezamentlijk ten spoedigsten afvaren, ik heb getragt dien dag nog uit te komen toch dit werd ons belet door den vermeuzebranding en zee buiten dezelfe, eerst des morgens ten 6 uur was den plaatselijke outorireit door tusschen komst van mijn aan Boordt van het toen nog vast zittende schip.

ik beteug ook gaarne dat het schrijven van kapitein Leverstein zeer juist is, toch de lezers moeten aannemen 17. 18 en 19 en 20 Januarij ik plaats dit er bij dat welligt den schrijver G: door die vergissing een tweede schilderij zou willen ophangen.

ik heb de Eer te zijn een van die twee gezagvoerders toen ter reede van Indramajoe ten ancer liggende, toch Logeerende aan land.

Gezagvoerder van het Nederl. Barkschip Almelo.

R. P. TJEBBES.

EEN LIED
VOOR
RADEN SALEH.

(*Na een bezoek in zijn atelier.*)

Ik zing ter eere van een vorst!
Verhef u, phantasie!
Een vorst door adel van geboort',
Door adel van genie!

Wanneer de gloriekrans des roems
Een kunstnaarshoofd omstraalt,
Verbleekt de gouden paijong, die
Om vorstenschedels praalt!

De vuurdoop van het morgenland,
Waar gij geboren zijt,
Heeft u, o zonnig Phoebuskind!
Tot kunstnaar ingewijd.

Van daar de wilde toovergloed
Van uw verbeeldingskracht;
Gij leendet van het gloeijend Oos
Uw stoute kleurenpracht.

Herroep ons dikwijls op het doek
Den kamp van mensch en leeuw,
De worsteling van geest en stof,
Den grooten strijd der eeuw!

En zij en blijv' ten allen tijd,
Wat lot u vall' ten deel,
Uw krijgsschild, wapenbord en lans,
Palet, paneel, penseel!

Neem, schildervorst! uw teekenstift
Als veldheersstaf ter hand,
Verover voor den landgenoot
Der kunsten heilig land!

BATAVIA.

MR. J. E. BANCK.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Maart	4	Engelsch	Melbourn	J. E. Cooper	Glasgow	10 Nov. 1858.	Batavia.
„	6	„	Deodar	A. Wood.	Singapore	24 Feb.	Liverpool.
„	—	Amerikaansch	Witch	J. Hultman	Boston	25 Nov. 1858.	Batavia.
„	7	Nederlandsch	Koophandel	L. Creveeourt	Manila	17 Feb.	Sydney.
„	—	Engelsch	Guyon	Pringle	Swan-Rivier.	13 „	Singapore.
„	8	Nederl. Indie	stoomb. Batavia	C. C L. Neijts	Padang	4 Maart	Batavia.
„	—	Fransch.	Alexander Delphine	Raoult	Bombay	12 Jan.	Hongkong.
„	—	Nederlandsch	Schoonderloo	D. R.	Batavia	7 Maart	Rotterdam.
„	11	„	Prinses Sophia.	A. L. Hoffman.	Padang	27 Feb.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Maart	9	Nederl. Indisch	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Padang	4 Maart	W. Cores de Vries.
„	10	„	bark	Sara Eleonora	D. Schuymer.	Samarang	— „	Cassalette & Co.
„	—	„	„	Batavia.	Said Djoefrie	Cheribon	24 Febr.	Gezagvoerder.
„	—	„	brik	Pasekan	Hio Setjioe	„	— „	„
„	11	Engelsch	schip	Melbourne	J. E. Cooper	Glasgow	10 Nov.	Martin, Dyce & Co.
„	12	Amerik.	bark	Witch	S. Hultman	Boston	25 „	Paine, Stricker & Co.
„	—	Brum	„	Generaal Jacobi		Singapore		C. Bahre en G. Kinder

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	10	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Samarang en Soerabaija
„	—	Nederlandsch	bark	Admiraal Piet Hein	L. Hazewinkel	Cheribon
„	—	Engelsch	„	Caroline Elizabeth	J. H. Pascor	Nederland
„	11	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis.	Singapore
„	12	„	brik	Ocean	Siam Liangsoeij	Cheribon en Tagal
„	—	Mecklenburgsch	bark	Graf Arthur Bernstorff	Schneider	Samarang
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Borneo Westkust
„	—	Amerikaansch	schip	Contest.	J. Stule	China

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Haager & Schuurman.
„	„	Zeevaart*	Biesthorst		„
„	„	Australie	D. B. Jochems	Nederland via Tjilatjap	„
„	schip	Jupiter	P. Burggraaf	Ned. via Tagal en Cheribon	„
„	„	Hebe	A. H. Kiehl	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	bark	Eersteling.	A. P. Armstrong		„
„	„	Canton	H. J. Tweehuys		„
„	schip	Triton*	Adriaans	Nederland	Reijnst & Vinju.
„	schip	Nassau*	Huffnagel	Japan	Dümmler & Co.
„	bark	Regina Maria*	S. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
„	„	Cornelis Smit*	R. Werdenaar		„
„	schip	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	„	President Plate*	J. C. Hartsen	Amsterdam	„
„	bark	Jeannette en Agatha	C. Kleijudert		„
„	„	Admiraal de Winter*	Jansen		van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Eenegezindheid*	B. G. Flik		B. Kopersmit & Co.
„	schip	Vijf Gebroeders*	G. J. Teensma		„
„	bark	Koning Willem II	G. van Eijk Meukmen	Ned. via Cheribon en Sam.	„
„	„	Henriette Geertruida	T. C. de Boer	Samarang via Cheribon	„
„	„	Biesbosch*	J. H. Mugge		„
„	„	Aegilla en Paulina*	T. K. Veltman	Samarang en Soerabaija	„
„	schip	Wilhelmina	van Dalen		de Weerdt, Ruijl & Co.
„	bark	Stella Maris	Leeflang		„
„	„	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
„	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
„	bark	Caroline	Struijk		Paine Stricker & Co.
„	„	Jan Daniel*	Hagers		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	„	Resident van Son*	C. Kramers	Nederland	„
„	schip	Maria Elisabeth Margaretha*	Banditz		„
Nederl. Ind.	bark	Lioug Goan Zephijr*	Tjoa Tjiutjoan		Buijs, Jacobsen & Co.
„	„	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		Cassalette & Co.
„	„	Generaal Michiels*	D. de Wilde	Samarang	Haager & Schuurman.
„	„	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
„	brik	Henriette*	Robinson	Japan	„
Engelsch	bark	Regea*	Urgerhart	Sydney	Hunter, Houghton & Co.
„	brik	Jamar*	J. J. Ross		Maclaine, Watson & Co.
„	„	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	„
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
„	schip	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
Amerikaansch	„	Time*	Homer		Paine, Stricker & Co.
„	„	Black Sea*	Cate	Californië	The Borneo Comp. Lim.
Meckelenburgsch	„	Christine Breukelmann*	Voss		Metzendorff, Wilmans & Co.
Hamburgsch	brik	Gustav*	Nielsen		„
„	schip	Neumuhlen*	Heuer		„
„	bark	Dorothea*	Gantschow		„
„	„	Congo*	Duise		C. Bahre & G. Kinder.
„	„	Christiaan	Binder		„
Zeedsch	„	Catharina*	C. Olsson		Busing, Schröder & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen Schepen te *Nagasaki*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Januarij	10	Nederlandsch.	bark	Gelderland	D. Crap Hellingman	Batavia	20 Oct. 1858	Spengler & Co.
„	11	„	schoener	Anna en Jacoba.	Petersen	Hongkong		J. Schut Jr.
„	13	Engelsch	fregat	Egmond.	Gibson.	Sanghay.	9 Januarij.	
„	16	Russisch	kanonneerb.	Djillek*	B. van der Meidel	„	13 „	
„	19	Engelsch	schoener	Imout.	Kemp.	„	14 „	P. Loureiro.
„	20	Amerikaansch	stoomboot	Fernando di Norzagaraai	Schibye	„	17 „	Walshke.

Vertrokken Schepen van *Nagasaki*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Januarij	10	Engelsch.	schoener	Vindex	Morice	Sanghay.
„	15	„	st. fregat	Tribune*	Hombey	Cover's-Eiland.
„	17	Japansch	schr schoen	Kanriaman*	Jetta Boerie	Jedo.
„	21	Russisch	kanonnb.	Djillek.	van der Meidel	Hakodate.
„	23	Amerikaansch	schoener	Minna.	Smith.	Shanghay.

TWEEDE BIJVOEGSEL behoorende bij den *Java-Bode*, van Zaturdag, 12 Maart 1859, No. 21.

Ter reede liggende schepen te *Nagasaki.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Gelderland	D. Crap Hellingman	Batavia	Spengler & Co.
"	schoener	Anna en Jacoba	Petersen		J. Schut Jr.
Japansch	stooms.	Kwang Komar*	Kadsan		
"	"	Jedo*	Bantestitaro		
"	"	Nagasaki*	Sano		
"	schoener	Theresia*			
Engelsch	schip	Henry	Elmstone		
"	"	Ellis			J. Loureiro.
"	"	Versailles	Carter		
"	"	Egmond	Gibson		J. Loureino.
"	"	Imont	Kemp		Walshe
Amerikaansch	stooms.	Fernando di Nor Zagarai	Schibye		
Russisch	schip	Askold*	d'Ounkofsky		
"	Kanonneerb.	Shilock*	Friedorouts		

De Oorlogs schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	26	N. I.	stooms.	Padang	B. J. Schipper	Soerabaija
"	28	Hamb.	brik	Adolph	E. C. Kross	"
Maart	1	Ned.	bark	De Zwaan	van Hemert	Batavia
"	—	N. I.	brik	Lina	J. W. Steevensz	Amoy
"	—	Ned.	schip	Broedertrouw	G. Rotgans	Batavia
"	—	"	bark	Zeenimph	Witzen Elias	"
"	2	Siam.	"	Advance	Corteiro	Siam

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	26	Ned.	bark	Vier Gebroeders	C. J. Bunk	Soerabaija
"	27	"	"	Nieuwland	P. G. Pot	Nederland
"	—	N. I.	brik	Jeanette Maria	L. G. Danekes	Molukkos
"	—	"	stooms,	Padang	B. J. Schipper	Batavia
Maart	2	Zweed.	brik	Mary	C. Silversparre	Nederland

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN
Nederlandsch	schip	Philips van Marnix	E. van Duijn	Batavia	B. Kopersmit & Co.
"	"	Amerika	P. L. Zeeman	Amsterdam	Dorrepaal & Co.
"	"	Patriarch Samhire	G. G. Lion	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
"	"	Constantia	J. D. van Monnem	Nederland	Dorrepaal & Co.
"	"	Zeenimph	J. W. C. Witzen Elias		"
"	"	Broedertrouw	G. Rotgans	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
"	"	de Zwaan	K. J. van Hemert	"	"
Nederl. Indie	schoener	Bientang Toedjoe	C. F. Beasly	Padang	Gezagvoerder.
"	bark	Justina	M. J. Meijer	"	"
"	"	Pilades	Pohlmann	China v. Tegal	"
"	"	Lina	Stevensz		"
"	stoomb.	Lady Mary Wood	S. van Hulstijn	Batavia	Wermuth & Co.
Bremer	bark	Marie	Schwartje	China	"
Hamburgsch	brik	Adolph	E. C. Krop	"	"
Siam	bark	Kiem Hok Lie	Ong Tjaij		Gezagvoerder.

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	27	N. I.	bark	Djoedool Barie	Sech Radjak	Grissee
"	—	Ned.	schip	Joan Jacob	R. Wilphorst	Batavia
"	—	N. I.	brik	Kalimantea	Lie Oentat	Bandjermass.
"	—	"	bark	Cornia	Kamaloedin	Passeer
"	—	Ned.	schip	Fortuna	H. de Ligny	Pasoeroean
"	—	"	"	Sperwer	P. P. Huges	Newport
"	28	N. I.	stooms.	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Batavia
Maart	1	Z. M.	"	Amsterdam kpt lt. t/z	Matthijssen	Bonie
"	—	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean
"	—	"	bark	Almachboelie	Hadjie Saleh	Bandjermass.
"	—	Ned.	schip	Beurs van Rotterdam	F. de Vos	Sumanap

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	27	N. I.	bark	Fathool Madjied	Said Aseguf	Molukkos
Maart	1	"	"	Djoedool Barie	Sech Bahawiris	Bandjermass.
"	—	"	"	Sa Adah	Hadjie Alie	"
"	2	Ned.	schip	Kinderdijk	D. Zwanenberg	Nederland
"	—	Zweed.	bark	Atlantic	Fleetwood	"
"	—	"	"	Oscar I	Blomquist	"
"	—	"	"	L. A. Bang	P. J. Mort	"

In lading liggende schepen *te Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Johanna Maria Christina	C. Gorter		Fraser Eaton, & Co.
"	"	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		"
"	"	Drie Vrienden	L. P. Anderson	Nederland	"
"	"	Walcheren	K. Hoek	"	"
"	schip	Emilie	Perry		"
"	"	Lismoyne	Dempster	Amsterdam	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Johanna Louise	Popken		"
"	"	Prins Frederik der Nederlanden	de Wit		"
"	schip	O. I. Packet	Postma		"
"	"	Hollandia	Ruige		"
"	"	Afrika	Manourie	Amsterdam	Ruyl, Cramer & Co.
"	"	Prins van Oranje	Heusing		"
"	bark	Laurens Koster	Koenen		"
"	"	Koerier	Rotgans		"
"	"	Gebroeders Houtman	Bax	Nederland	"
"	"	Stad Gouda	Breuning		"
"	"	Haamstede	de Beer	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Fortuna	M. de Ligny	"	"
"	"	Eersteling	Mann		"
"	"	Ary Scheffer	von Lindern		"
"	"	Minister Thorbecke	S. van Duijn		"
"	"	Delfshaven	Schaap qq.		B. Kopersmit & Co.
"	"	Baltimore	Brakke		"
"	"	Ida Elisabeth	Kramer	Nederland	"
"	"	Agneta	R. Grivel	"	"
"	"	Willem de Clercq	Ouwehand	"	B. J. van Eck & Co.
"	"	Union	G. Schuit	"	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Nederl. Indie	"	Wilhelmina Cox	Deibel	Nederland	Hill, Broekman & Co.
"	"	Scotch Lassie	McKenzie	Moluccos	Mc. Milan, Marten & Co.
Engelsch	"	Princess	G. Sargent		Hill, Broekman & Co.
"	"	Sophia Fraser	Wilson	China	"
"	"	Oxus	Wallace		Fraser, Eaton & Co.
"	"	Fleda	Sanders	Stockholm	Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
Zweedsch	"	Sydpolen	Söderberg	Nederland	B. J. van Eck & Co.
Bremer	schip	Franklin	F. H. Stokma		

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	26	N. I.	schoen.	Bella	Juno	Bezoekie

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	25	Ned.	schip	Fortuna	de Ligny	Soerabaija
"	28	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	"
Maart	1	Ned.	schip	Bellatrix	van der Wijck	"

Scheepstijdingen.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen, 17 Jan. Margaretha, Zegelken, v. Buenos-Ayres
Falmouth, 11 Jan. Wilhelmina, Braat, van Rio Janeiro.
20 Jan. Graaf van Heijden Reinestein, Wamsteker, v. Amsterdam n. Batav.
Holyhead, 16 Jan. Joan Melchior Kemper, Salm, n. Batavia.
Greenock, 3 Jan. Helvetia, Bruhn, v. Batavia.
18 Crouch Brothers, Crouch, v. do.
Liverpool, 7 Jan. Goede Verwachting, v. Lindoenk, v. Amsterdam.
2 Equator, Appel, v. do. beiden om voor Batavia en Soerabaija te laden,
Cardiff. 18 Jan. Cath. Maria, Ballot, Amsterdam.
New-Port. 6 Jan. Nederland en Oranje, Rosier, Amsterdam,
om voor Port-Adelaide te laden.
Cadix. 16 Jan. Z. M. transp. schip Merwede, kapt, luit. v. d. Meersch, Vlissingen, (n. Batavia).
St. Helena. 2 Dec. Vriendschap, Buys, Batavia.
vertrok n. Rotterdam.
5 Anna Maria Wilhelmina, Jansen, dito.
vertrok 6 n. Amsterdam.
6 Elisabeth Anthonia, Jansen, dito.
vertrok n. Amsterdam.
7 Libra, van Os, Java (n. Amsterdam).
New-York. 6 Jan. Bosphorus, Kruisinga, Padang.
Boston. 27 Dec. Bengalen, Planter, Rotterdam.
Buenos-Ayres. 3 Nov. Maria Johanna, Zwanenburg, Glasgow.
5 Twee Vrienden, Meijer, Rotterdam.
vertrok n. Rosario.
Hendrik Jan, v. d. Meyden, Cadix 1 v. Montevideo.

Vertrokken.

Londen, 4 Jan. Loevesteijn, Vonck, n. Sydney.
Portsmouth, 6 Jan. Antoinette, de Winter, v. Rotterdam n. Cadix.
Falmouth. 5 Attalante, Hartmans, (v. Dordrecht) Batavia.
Albert Eduard, Mitchell, (v. Glasgow) dito.
Lamlash. 7 Jan. Min. van Hall, de Haas, (v. dito.) dito.
Greenock. 4 Jan Rosine, M'Lachlan, Soerabaija.
Senator, Mc. Cray, Batavia.
Stentor, Menzies, dito.
Liverpool. 7 Jan. Alb. Petron, Kruithoff, Laguayra.
Hendrik Willem Karel, van Ingen, Montevideo.
10 Joan Melchior Kemper, Salm, Batavia.
15 Sea Queen, Lamsted, dito.
Pauillac. 18 Jan. Vallée de Luz, Laffite, Batavia.
Buenos-Ayres. 2 Nov. Argo, Scherpbier, Antwerpen.
9 Sara Elisabeth, Kuiper, Rio-Janeiro.

In Lading.

Liverpool. 19 Jan. Wilh. en Elise, Priebee, Rio-Janeiro.
New-York. 6 Jan. Gezusters, Visser, Amsterdam.
Amicitia, Wijgers, dito.
Sophia Elizabeth, v. d. Hoef, dito.
Buenos-Ayres. 24 Nov. Ceres, Holst, Antwerpen.
Aleona, v. d. Valk, dito.
Joh. Hendrika, v. d. Meyden, dito.
Ida Maria de Raath, de Boer, dito.
Zwaan, Dobbinga, dito.

Gepasseerd.

Dover. 10 Jan. Julie Claire, v. Oosteroom, Amst. n. Samarang.
Torbay. 14 Jan. Baron van Hardenbroek, Henny, dito. n. Batavia.
Dartmouth. 20 Jan. Willem Kroonpr. der Ned., Zetteler, Rott. n. dito.
Lezard. 3 Jan. Dor. Henriette, Smit, dito. n. dito.

Zeilklaar.

Liverpool. 19 Jan. Pauline Constance Eleonore, Pijbus, Rio Janeiro.

HANDELSBERIGTEN.

(Vervolg van ons vorig Nommer.)

Rijst blijft onveranderd stil doch nominaal prijshoudend; daar de meeste houders in de 1ste hand ongenegen zijn tot de tegenwoordige prijzen te verkoopen. Sedert de afdoeningen van 2300 bn. blanke Java, per *Neêrlandsch Koningin* tot $f\ 9^3/_4$ en van 9500 pn. Necransie Per *d'Elmima* tot *f* 5, welke kort na onze vorige plaats vonden, is er niets meer in de 1ste hand omgegaan, dan ca. 2000 bn. ord. ongep. Java, welke deze week tot $f\ 6^1/_4$ zijn verkocht. Gepelde soorten vonden tot vorige prijzen ook weinig aftrek.

Specerijen met weinig vraag; de kleine voorkomende orders konden tot vorige prijzen gemakkelijk worden uitgevoerd, terwijl lagere prijzen te vergeefs werden geboden. Men houdt NOOT No. 1 op 115 c, NAGELEN No. 1 op 24 à 25 c; 100 bn. bruine PEPER werden verkocht tot 26 c.

Wol blijft in gunstige stemming, ofschoon sedert onze vorige geen afdoeningen tot stand kwamen. Naar fijne soorten bestaat eenige vraag; deze zijn echter zeer schaarsch.

Huiden. De stemming in het algemeen blijft zeer gedrukt en verscheidene aan de markt zijnde partijen vinden niet de minste attentie. Alleen ligte Java Runder en prima transparente Buffel vinden eenige vraag. De omzettingen sedert onze vorige, bepaalden zich tot ca. 1900 stuks ligte Oost-Ind. Runder per *Goede Vertrouwen* tot 46 c. en 1500 stuks Calcutta per *William Fairbairn* tot onbekend gebleven prijs, benevens 1540 stuks transparente Buffel per *Kaap Hoorn* bij inschrijving.

Java **Indigo** onveranderd. Voor dadelijke behoeften vond eenige omzet plaats, ongeveer in de verhouding der laatste veilingsprijzen. Voor privaat importeurs zijn weder ca. 100 kn. aangebragt.

Cochenille ging niets om.

Banca **Tin**. Tot het midden der vorige week bleef de vraag zeer levendig en werden hier en te Amsterdam ca. 5000 blokken tot klimmende prijzen omgezet, waarvan ten slotte 1500 blokken tot *f* 79. Sedert is het echter stil geworden en zou men thans wel weder lager kunnen teregt komen. Tot $f\,78^1/_2$ wordt aangeboden.

Cocosolie. Van de direct aangevoerde lading Cochin ex *Maria Magdalena* zijn in de vorige week 10,000 ko. verkocht tot *f* 24 entr. en in het begin dezer week 25,000 prima wit tot denzelfden prijs. Sedert vertoonde zich eene zeer levendige vraag voor dit artikel en zijn nog 30,000 Ned. ₰ tot $f\ 24^1/_2$ entr. genomen, tot welken prijs thans moeijelijk meer te koop zou zijn.

Campher. Tot iets beteren prijs zijn er koopers, vergeefs wordt voor Javaansche 40 à 41 cts. geboden, onder 45 cts is niet te koop; Chinesche niet aan de markt. Tamarinde. Bij voortduring zonder vraag. Cubeben. De 383 balen per *Telemach*, te Amsterdam gearriveerd, komen 24 dezer aan de markt. Lange Peper nominaal 21 à 22 cts. Radix Galanga zonder vraag, er wordt tot *f* 35 aangeboden. Chinesche Kaneel wordt op 58 à 59 cts. gehouden. Cassia Lignea Vera zonder noemenswaardigen handel; de waarde blijft naar kwaliteit 11 à 35 cts. Steranijs nominaal 34 cts. Geconfijte Gember. Voor mooije kwal. werd 80 cts. voor zeer ord. 46 cts. betaald Japansche Was onveranderd; Sortering A *f* 41 à *f* 42, B *f* 38, C *f* 36, maar de prijzen zijn zoo goed als nominaal. Gum Elasticum met meer vraag, maar gebrek aan voorraad belet allen handel; kleine partijen zijn te wachten. Er blijft uitzigt bestaan dat dit jaar nog hooge prijzen zullen te bedingen zijn, wanneer de aanvoer zoo belangrijk blijft. Gutta Percha zonder voorraad, veel gevraagd. Gum Damar. Onder 32 à 33 cts. niet aan de markt. Sagomeel. Tot $f\ 7^1/_2$ aangeboden. Bindrotting. Op de tegenwoordige prijzen met weinig kooplust. Afgedaan werden 8877 bossen per *Tuisco* en 1500 bossen per *Neêrlandsch Koningin*. De waarde blijft *f* 13 à *f* 16 naar kwaliteit. De voorraad bij N. H. M in alle havens bedraagt heden 129,605 bossen en bij particulieren alhier 8345 bossen.

Arak verkeert voordurend in zeer lustelooze stemming. De handel bepaalde zich gedurende de laatste 14 dagen tot een paar partijtjes Soerabaija, welke te Amsterdam tot geheime prijzen werden verkocht als: 13 leggers ex *Java Kourier* en 12 leggers ex *Zwaan*.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 11den Maart 1859.

Arak, *f* 60,— @ *f* 65.— zonder voorraad.
Koffij, Java, zonder vooraad.
——— Padang *f* 35,— @ *f* 36.—
Suiker, N⁰. 16. *f* 18,50 @ *f* 19.— voorraad gering.
Rijst, Indramaijoe met zakken.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 140.— @ *f* 150.—
——— " " 2de "
——— Carga *f* 100,— @ *f* 110,—

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 7 tot en met den 9 Maart* 1859.

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *Australia*, gez. Jochems. agt. Haager en Schuurman.

50 led. leggers, *Order*.
25 led. leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*
76 led. leggers, *Engelhard en co.*
50 led. leggers, *J. Cezard en co.*
50 led. leggers, *Agenten.*

Van Zweden per Ned. bark *Catharina*, gez. Olsson, agt. Busing, Schröder en co.

5170 stav. ijzer, 500 tobb. staal, *Agenten.*

Van Soerabaija per N. I. stoomb, *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.

1 kt. batik goederen, *f* 23,650 zilv. munt, 1 pak zijden plangies, 30 corg. doeken, 1 kt. hoofddoeken, 23 pic. lange peper, *voor Singapore.*

Uitvoer.

Naar Soerabaija per Ned. schip *Derkina Titia*, gez. Esink, agt. Dümmler en co.

16 kn, gedr. katoen, 9 do. modewaren, 4 do. cotonetten, 19 coll. do. uit entrep.
300 ks. Chin. thee, 15 md. aardewerk, uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
19 vat. Zw. Teer, *Abeelen, Dennison en co.*
35 vn. meel, *Thomas.*
26 kn. manufact., 1 bendie, 6 kn. gedr. katoen, *Wilson en co.*
5 kn. politoersel, *Jonker en Zuur.*
10 kn. madapoll., 130 pakk. thee, *John Pryce en co.*
8 kn. monsters, 5 do. manufact., 100/m. sigaren, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
25 kn. meubelen, 2 md. blikwerk. 2 stoelen, 2 pakk. beddegoed, 1 kt. regaal, *Reynst en Vinjn.*
20 kn. madapoll., *E. Moormann en co.*
64 zakk. salpeter, 30 do. moessie, 40 do. poetjoek, 30 keld. lijnolie, 2 coll. Chin. matten, *J. Arathoon.*
7 kn. sakky, *Joseph.*
1 kt. drills, 10 bn. tjintjauw, 19 kn. sakky, *B. Andreas en co.*
1185 pic. rijst, *Maclaine, Watson en co.*
1 kt. ongebl. katoen, *Arnold en Zn.*
20 kn. ruwe calicots, *E. Moormann en co.*
50 kn. champagne, *Platon en co.*
71 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
6 kn. manufact., 2 do. madapoll, 5 bn. shirtings, 6 kn. gedr. katoen, 5 do. wit do. 1 do. ginghams, 1 bl. zeildoek, 2 kn. Man. sigaren, 1 do. tapijten, *Martin, Dyce en co.*
6 kn. aardewerk, 2 do. glaswerk, *Engelhard en co.*
3 kn. sarongs, 8 spieren, 2 kn. glaswerk, 1 do. waschstellen, 4 tapijtjes, 1 do. waschtafel, 2 stoelen, *van Slooten, Morgan en co.*
3 kn. boeken, *G. Kolff en co.*
4 kn. bessengenever, 1 do. provisien, 1 do. bitter, 1 do. macaroni, 1 vt. bier, 2 kn. do., *van Riet en ter Gouw.*
38 bn. drills, uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*

Naar Nederland per Eng. schip *Carolina Elisabeth*, gez, Pascor, agt. Hunter, Houghton en co.

8652 pic. rijst, 1981 do. suiker, 28 do. sapanhout, 200 do. rotting, *Adam en co.*
15369 ps. Mal rotting, *Agenten.*

Naar Macasser, Timor, Moluccos via Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Padang*, gez. Schipper, agt. W. Cores de Vries.

2 kn. kleinigheden, *Aan boord gebleven lading.*
9 kn. wijn, 8 vn. bier, *van der Meulen en co.*
27 kn. manufact., 13 do. garen, 3 fust. madera, 5 vs. hagel, 1 do. kogels, 1 do. koopmanschappen, 5 do. naaigaren, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
2 kn. manufact., 1 do. regaal, *E. Moormann en co.*
1 kt. kramerijen, 50 do. zeep, 1 do. thee, 1 do. tabak, 21 vn. arak, *Lay Anjie.*
3 kn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
1 kt. sarongs, 1 do. manufact., uit entrep. *Tandel en Stiehaus.*
2 kn. sarongs, *Said Mok. Aijdiet.*
2 kn. sarongs, uit entrep. *Nuderer.*
1 kt. meubelen, 1 do. schoenen, 2 do. provisien, 5 do. vruchten op water, uit entrep. *Picart.*
3 kn. calicots, 2 do. spiegels, uit entrep. *Engelhard en co.*
6 regalen, 1 kt. diversen, 1 do. modewaren, 8 do. wijn, 8 vs. boter, 4 keld. genever, 10 kn. bier, 3 vn. vleesch, 4 kn. boeken, uit entrep. *Agenten.*
3 ps. koffers, *Schimmelpenninck en co.*
1 brandkast, 1 pak kaarsen, *B. Kopersmit en co.*
1 kist batik goederen, *IJap Bien.*
8 kn. batik sarongs, 1 do. sarongs, *Maclaine, Watson en co.*
4 kn. boeken, *W. Ogilvie.*
2 ks. rozenolie, *E. Moormann en co.*
1 kistje regaal, *Hennij.*
f 600,000,— zilveren munt, 667 zakk. brood, 7 staven ijzer, 348 vn. ...., 348 boss. ijzeren hoepels, 208 coll. verf olie, 208 do. provisien en dranken, 183 do. *Gouvernement.*

CORRESPONDENTIE.

»Een bestendig lezer van den Javabode" vraagt, of het in den Javabode van Woensdag, den 9den dezer, opgenomen stuk over de Opéra alhier, in goeden ernst of als een satyre opgevat moet worden. Heeft de schrijver in goeden ernst die hoogst partijdige en dwaze vooringenomen beschouwing geschreven, dan vragen wij hem, of hij gelooft, dat het publiek van Batavia volstrekt geen begrip van zang en actie heeft, zoodat het met hem de loftrompet zal gaan steken, waar zulks hoogst ongepast is? Is het een satyre, die hij geschreven heeft, dan moet men bekennen, dat hij de plank zoo ver niet mis is, wijl juist de aangehaalde gedeelten de zwakste oogenblikken van mad. Ghymers waren. Nog nooit heeft schrijver dezes de dames bij de slotscènes der *Favorite* zien lagchen, behalve bij de hier bedoelde voorstelling, waar het hoogst gebrekkige spel en de even gebrekkige zang van Leonore de geheele scène belagchelijk maakten. Hij, en velen met hem, hopen in den vervolge van dergelijk loftrompetsteken, dat alle gezond verstand en goeden smaak in 't aangezigt slaat, verschoond te blijven.

— N. wenscht de aandacht der autoriteit, wie zulks aangaat, te vestigen op den ellendigen toestand, waarin zich de afwatering aan de zuidzijde van het Koningsplein, met name de gedeelten bij Gang Holle en Gang Scott, bevinden. Na elken regen vormen zich daar poelen, wier uitwasemingen, behalve het oorverscheurend kikvorschenconcert, dat er uit opstijgt en waardoor de bewoners dier gedeelten gemarteld worden, onaangenaam op de reukzenuwen en zeer zeker schadelijk op de gezondheid werken. Hij hoopt, dat het bestuur op deze klagte even spoedig verbetering aanbrengen zal, als voor eenigen tijd met de wegen het geval is geweest.

— C. B. vraagt, of men den weg naar kampong Kwitang barricaderen wil, daar sinds weken een groote hoop grint bij den ingang geworpen is, die ieder rijtuig in gevaar brengt om te slaan en het grootste ongeluk kan te weeg brengen. Als men op zoodanige wijze de wegen verbeteren wil, wenscht C. B., dat men die dan liever geheel aan hun lot overliet. (*Redactie.*)

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 9 tot en met den 11 Maart 1859.

Met het N. I. stooms. Batavia, Kapt. C. C. L. Neijts, de heeren Schuurman, Verhey, Winter, Brodie, van der Bor en Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 9 tot en met den 11 Maart 1859.

Met de Eng. bark Carolina Elisabeth, Kapt. J. H. Pascor, de [illegible] Drummund en familie naar Nederland.

Met het N I. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. [illegible] heer Jhr. van Capellen en zoontje, D. Jeannette Walen, [illegible] genoot, Walland en Echtgenoot, E. Hugon en Koster [illegible] Singapore via Muntok en Riouw.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.